

Vizeink

2021. II. negyedév

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG

Köszöntő.....	3
Évszakos időjárás és vízjárási helyzetjelentés: 2021. TAVASZ.....	4
10 éve történt a Laskó-völgyi víztározó rekonstrukciója.....	6
Az Egri Szakasz mérnökség bemutatkozása.....	9
Humánpolitikai hírek.....	17
Férfias erősítés az Igazgatási és Jogi Osztályon.....	17
Újra útnak indulnak jelenléti képzéseink.....	18
Fáradt olaj szennyezés Tarnaméra külterületén.....	20
Hejő-malomárok olajszennyezése Miskolc területén.....	22
A Mintavevő Munkacsoport újra-akkreditálása.....	24
Ongaújfalu Bársonyos-öntöző-főcsatorna opálos elszíneződése.....	25
Illegálisan elhelyezett birkatetemek a Geleji-tározó nádasában.....	27
Szerencs-patakon helyi-vízkár elleni védekezés.....	28
A 2020. évi helyi vízkár helyreállítási munkák bemutatása.....	30
Az ÉMVIZIG fenntartó gépeinek bemutatása.....	35
Májusi árvíz a Sajón, Hernádon és a Takta-vízfolyáson.....	37
Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságon járt az OVF forgatócsoportja.....	43
Nemzetközi elismerésben részesült a Duna Múzeum.....	44
MHT hírek.....	45
Elismerések.....	48

A Közgazdasági Osztály Vezetőjeként engem ért az a megtiszteltetés, hogy a „VIZEINK” folyóirat 2021. évi II. negyedéves számában köszöntsem a Tisztelt Olvasókat! Aki ismer, tudja, hogy nem a szavak, hanem a számok

embere vagyok, de örömmel teszek eleget a felkérésnek.

Az újság előző kiadványai alapján biztos vagyok benne, hogy, ebben a számban is érdekesebbnél érdekesebb témákról fognak a kollégák írni, mely nekünk, akik a gazdasági területen dolgozunk, segít legalább egy kis betekintést nyerni az Igazgatóság műszaki tevékenységeibe, életébe.

Bepillantathatunk az elmúlt időszakban végzett feladatokba, láthatjuk a végzett munka eredményeit. Márpedig feladatban nem volt hiány.

Bár nem vagyok műszaki szakember, de így is jól látom, hogy az elmúlt hat hónapban végzett vízkárelhárítási tevékenység - akár a belvíz, akár az árvíz, akár vízminőségvédelem, vagy a vízrajz területén - mennyi feladat és kihívás elé állította a kollégákat, a napi feladatokról nem is beszélve.

Természetesen mi sem tétlenkedtünk az elmúlt időszakban. Túl vagyunk a 2020-as év számviteli zárásán és a költségvetési beszámoló elkészítésén, megnyitottuk a 2021. évet, melyből már az I. negyedévet sikeresen lezártuk. Befejeződött az előző év könyvvizsgálata, mely hibát nem tárt fel.

Pedig a pandémia másokhoz hasonlóan minket is számos nehézség és kihívás elé állított, mind

munkánk, mind pedig magánéletünkben egyaránt.

2020. március 11-én a koronavírus járványt világjárvánnyá nyilvánították, mely 2021-ben sajnos tovább folytatódott.

A járvány okozta helyzet miatt az Igazgatóságnak új általános szabályokat kellett bevezetnie a dolgozók védelme érdekében. Lehetőség nyílt a home office-ra, bár ez a gazdasági területen nehezen valósítható meg, de megoldottuk. Ezáltal viszont azon dolgozókra, akik a munkahelyen látták el feladataikat nagyobb teher hárult, de kitartottak, melyet köszönök.

Sajnos a járvány okozta betegség ebben az évben nagyon begyűrűzött az osztályra, de feladatinkat csökkentett létszámmal is elláttuk, már ezen is túl vagyunk, és teljes létszámban dolgozunk.

Az Igazgatóság pénzügyi-gazdasági helyzetét sem kímélte a pandémia. A gazdaság újraindítása miatt a dologi kiadások 10%-os csökkentésére került sor 2020. évben, mely a 2021. évi költségvetésbe is beépítésre került. A dologi kiadást érintő elvonás összege miatt fenntartási és üzemelési feladataink megvalósítására kevesebb forrás áll rendelkezésre, melynek tükrében kell végezni munkánkat.

Soraim írásakor már talán elmondhatom, hogy az országot érintő járvány 3. hullámán túl vagyunk.

Zárásként nem kívánok nagy szavakat mondani, csak egy jó napot, egy kevésbé gondterhes, szebb és nyugodtabb időszakot kívánni neked Kedves Olvasó!

Gondolatimat Müller Péter idézetével zárom:

„Légy erős! És higgyél magadban! És tartsd a nehezét könnyűnek. És a küzdelmet gyönyörűnek. Az élet: Kalandtúra.”

*Laczikné Takács Orsolya Emese
Közgazdasági Osztály
osztályvezető*

Évszakos időjárás és vízjárási helyzetjelentés: 2021. TAVASZ

Időjárás

Az idei **tavasz** a megszokottól 1,5-2,5°C-al alacsonyabb hőmérsékletű és működési területünk legnagyobb részén átlagosan csapadékos időjárással telt el. A havi középhőmérsékleteket tekintve **március** +0,5 és -1,0°C, **április** -2,5 és -3,5°C, **május** pedig -1,5 és -2,5°C közötti eltéréssel zárult.

Márciusban két jelentősebb hideg periódus is volt. Az első 6-tól 11-ig, a második 15-től 26-ig tartott. Utóbbi időszak mélypontján (március 19-21. között) 4-5 fokkal maradt el az átlagostól a hőmérséklet. A legmelegebb a hónap utolsó napja volt 20°C feletti csúcshőmérsékletekkel. Csapadék általában nagyon kevés volt és a hidegebb időszakokban a síkvidéken is havas eső, hó formájában hullott.

Április elején drasztikus, 15 fokot megközelítő lehűlés következett be és a hőmérsékletek - néhány nap kivételével - egészen a hónap végéig az átlagos alatt maradtak. A hónap első napján Tokajban zivatar és felhőszakadás volt - két óra alatt közel 80 mm eső hullott a városra. 6-án sokfelé volt havazás, rövid ideig még az alacsonyabban fekvő területeken is összefüggő hótakaró alakult ki, a Bükk magasabb részein pedig 15-25 cm hullott.

A hónap csapadékos volt, sokfelé a havi átlag másfélszeresét mérték.

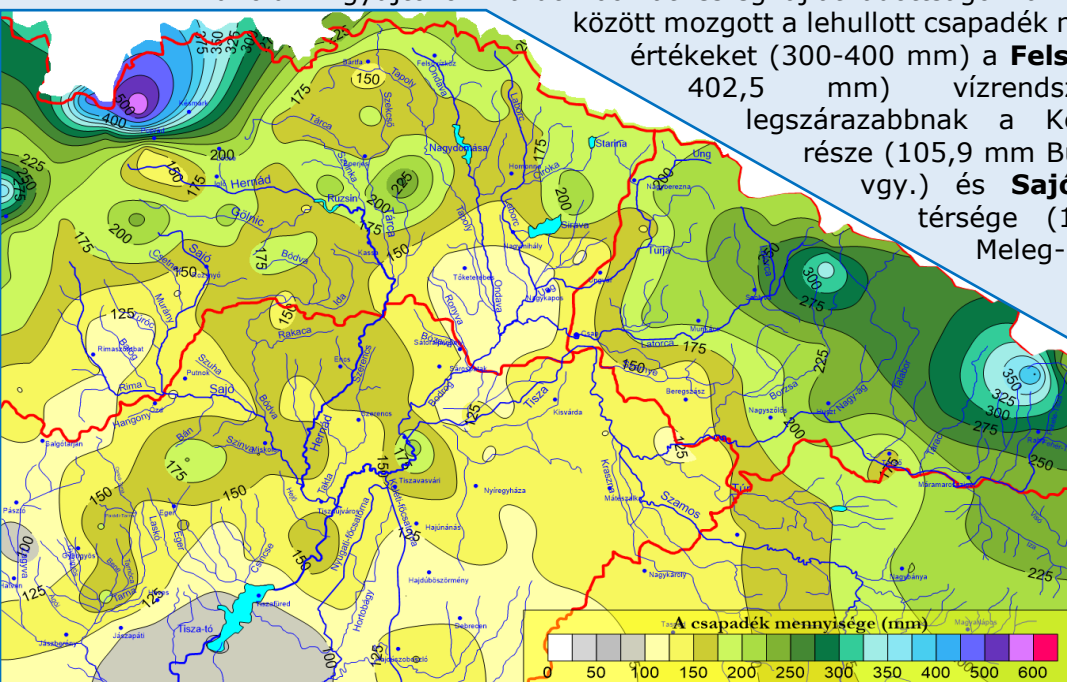
Május enyhe idővel indult, majd 2-3 nap után erőteljes lehűlés kezdődött és csak a hónap második dekádjának elején tértek vissza néhány napra a magasabb hőmérsékletek. Ezt a meleg periódust egy csaknem a hónap végéig tartó hűvösebb időszak követte, amelyben május 26-28. között volt némileg enyhébb az idő. Főképp a hónap középső dekádjában volt sok a csapadék, amelynek mennyisége többfelé elérte a 60-90 mm-t.

Az **ÉMVIZIG működési területén**, a tavasszal lehullott csapadék mennyisége 219,6 mm (Tokaj) és 102,4 mm (Tiszavalk) között változott.

Az állomások zömén az évszakos átlag 90-120 %-át mérték, de a lokálisan a megszokott mennyiség másfélszerese is előfordult.

A havi szélsőértékek **márciusban** 20,8 mm (Tiszaújváros) és 3,9 mm (Gyöngyös), **áprilisban** 136,5 mm (Tokaj) és 28,3 mm (Tiszabábolna), **májusban** 131,4 mm (Szilvásvárad-Szalajkavölgy) és 45,9 mm (Felsőberecki) között változtak.

A külföldi vízgyűjtőkön - a domborzati és éghajlati adottságoknak megfelelően - tág határok között mozgott a lehullott csapadék mennyisége. A legnagyobb értékeket (300-400 mm) a **Felső-Tisza** (max: Dragobrat 402,5 mm) vízrendszerében mérték. A legszárazabbnak a Kelet-szlovákiai-alföld déli része (105,9 mm Budkov-ce/Butka - **Bodrog** vgy.) és **Sajó** vízgyűjtőjének gömöri térsége (108,6 mm Teplý Vrch/Meleg-hegy) mutatkozott.

A 2021 tavaszán lehullott csapadék mennyisége az ÉMVIZIG működési területén és a vízgyűjtőkön

Vízjárás

2021 tavaszának elején általában apadó vízmozgás jellemezte vízfolyásainkat. Árvízi készültséget meghaladó vízszint már csak a **Bodrogon** volt, de ott is ütemes csökkenés jellemezte a vízállásokat.

A **márciusi** száraz időben aztán csak a **Tiszán** alakult kisebb vízszintemelkedés, részben a hóolvadás, részben a hónap derekán lehulló mérsékelt mennyiségű eső hatására.

Áprilisban már mozgalmassabb volt a vízjárási kép, de igazán komoly árhullám nem tudott kialakulni. A hűvös és gyakran csapadékos időben a mederteltségek alig változtak, vagy kis mértékben emelkedtek. A legnagyobb vízszintemelkedés (1-1,5 m) a **Tiszán** és a **Bodrogon** volt.

Május elején némileg csökkent a csapadékhajlam és általában apadtak a vizek, majd a hónap második dekádjában – az erősen csapadékos időjárás következményeképp – több vízfolyáson is készültségi szintet meghaladó árhullám alakult ki.

A legnagyobb mederteltséget okozó árhullám a **Szerencs-patakon** jött létre, ahol Abaújszántónál a május 18-án bekövetkező tetőzések, mindössze 26 cm-rel maradt el a vízállás a 2010-ben észlelt eddigi maximumtól.

A nagyobb vízfolyások közül a **Hernádon** III., a **Sajón** II., a **Tiszán** pedig I. fokú készültségi szinteket meghaladó árhullámok vonultak le.

TETŐZÉSEK 2021. MÁJUS								
Vízfolyás	Állomás	Készültségi fokozatok			Bekövetkezett tetőzési		LNV	Eltérés az LNV-től
		I. fok	II. fok	III. fok	szint	időpont		
		cm					cm	
Tisza	Tiszapalkonya	500	600	650	524	2021.05.23. 22-24. 02 h	806	-282
Tisza	Tiszakeszi	500	600	650	530	2021.05.24. 02-06 h	811	-281
Bodrog	Felsőberecki	550	650	700	485	2021.05.21. 07-23 h	795	-310
Bodrog	Sárospatak	500	600	650	466	2021.05.21. 19-05.22. 19 h	740	-274
Hernád	Hidasnémeti	200	250	300	301	2021.05.19. 23 h	503	-202
Hernád	Gibárt	300	350	400	439	2021.05.20. 12-16 h	555	-116
Hernád	Gesztely	250	300	350	378	2021.05.22. 02 h	517	-139
Hernád	Belsőbölcs felső				328	2021.05.22. 07 h	422	-94
Hernád	Belsőbölcs alsó				435	2021.05.22. 07 h	532	-97
Sajó	Sajópüspöki	200	250	300	267	2021.05.18. 12 h	416	-149
Sajó	Sajószentpéter	250	300	350	293	2021.05.20. 04-07 h	406	-113
Sajó	Felsőzsolca	300	350	400	288	2021.05.21. 00-07 h	512	-224
Sajó	Ládpetri				276	2021.05.21. 16-18 h	527	-251
Sajó	Ónod				450	2021.05.22. 14-15 h	520	-70
Sajó	Kesznyéten				396	2021.05.23. 18 h	596	-200
Bódva	Hídvégárdó				222	2021.05.18. 20-21 h	333	-111
Bódva	Szalonna				202	2021.05.19. 22-20. 04 h	322	-120
Bódva	Szendrő				213	2021.05.20. 10 h	325	-112
Bódva	Borsodszirák				319	2021.05.21. 10 h	463	-144
Rakaca	Krasznokvajda				148	2021.05.18. 16 h	330	-182
Rakaca	Meszes				238	2021.05.19. 10 h	335	-97
Szerencs	Abaújszántó				298	2021.05.18 16-17 h	324	-26
Takta	Taktaföldvár	200	250	300	339	2021.05.19. 20-20. 06 h	410	-71
Takta	Kesznyéten árvízkapu-Takta oldal	300	370	450	404	2021.05.25. 20-22 h	594	-190
Takta	Kesznyéten árvízkapu-Sajó oldal	300	370	450	469	2021.05.23. 20 h	670	-201

Szerző: Kovács Péter
kiemelt műszaki ügyintéző
Vízrajzi és Adattári Osztály

10 éve történt a Laskó-völgyi víztározó rekonstrukciója

Projekt címe:	Laskó- völgyi tározó rekonstrukciója
Projektgazda megnevezése:	Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság
Projekt azonosítószáma:	ÉMOP-3.2.1/D-09-2010-0010
Támogatás jellege:	Vissza nem térítendő
Támogatási összeg:	369 595 177 Ft
Saját erő:	0 Ft
Projekt összes költsége:	369 595 177 Ft
Támogatási intenzitás:	100%
A projekt kezdete:	2010. október 01.
A projekt befejezése:	2011. november 30.

Előzmények:

A Laskó-völgyi tározó 1979-1981. között épült Egerszalók községétől északra, a Laskó-patak 47+255 km-es vízfolyás-szelvényében völgyelzárással. A Laskó-völgyi tározó kizárólagos állami tulajdonban van. Az 1999-2000. évi, valamint az azt követő és több alkalommal is meg tapasztalt vízkáresemények egyértelműen bizonyították a tározó elsődleges hasznosítási céljának a kiemelkedő fontosságát, mert a tározó jelentős árvízcsúcs csökkentő képessége komoly vízkárokról mentesítette a völgyzárógát alatti településeket.

Az üzembe helyezés óta eltelt közel 30 év alatt egyértelműen bebizonyosodott, hogy Laskó-patak menti települések helyi vízkár elleni biztonságát nagymértékben a tározó megléte biztosítja, ezért az ott tervezett és szükséges teljes körű rekonstrukció megvalósítása elengedhetetlenül fontos e biztonság jövőbeni megtartása érdekében. A tározó rekonstrukciójának időszerűségét a még kedvező mértékű ráfordítással történő megvalósíthatósága mellett az is indokolta, hogy az Egerszalóki Hőforrásra ráépült fejlesztések egy jelentős része Egerszalók és Demjén településeken való-

sult meg, így a tározóval védendő értékek nagyságrenddel megemelkedtek.

Rekonstrukció fő céljai:

A tározó további üzemképességének a biztosítása és ezzel a tározó árvízcsúcs csökkentő képességének a helyreállítása-, ill. megtartása az alábbiak által:

- a tározó közel 30 éves üzemeltetése során bekövetkezett állagromlásának megállítása,
- a Víz Keretirányelv elvárásainak a teljesíthetősége és ezzel egy jó/jobb ökológiai állapot elérése,
- az üzemeltethetőségi feltételek javításával és ezzel még biztonságosabbá tételével.

Az ÉMOP-3.2.1/D-2f-2010-0010 pályázat keretében megvalósított rekonstrukció célja volt, hogy hozzájáruljon a fentiekben említett alapfeladatok megfelelő szintű ellátásához, ezen belül legfőbb célként a jelentős anyagi kárt okozó helyi vízkárok megelőzését jelölték meg. A megvalósításra az EMVIZIG (volt ÉKÖVIZIG) közbeszerzési eljárást indított, melyet a Gátépítő Kft. nyert el a kivitelezésre és a kiviteli tervek elkészítésére.

A tározó főbb adatai	Magasság	Térfogat	Vízfelület
Max. üzemvízszint	162,33 mBf.	4,18 millió m3	121 ha
Min. üzemvízszint	157,33 mBf.	0,28 millió m3	34 ha
LNV	163,13 mBf.	5,00 millió m3	133 ha
Gátkorona	164,93 – 164,63 mBf.		

Elzárógát: szerkezetes gát, 6 m-es koronaszélességgel, aszfaltburkolattal. Vízoldali rézsúvédelem betonelemekből épült, hullámtörő bordák beépítésével.

Üzemi műtárgy: a gát 0+424 km szelvényében 1,0 m-es SENTAB csövekből, 1-1 darab csappantyús és tolózáras szerelvényezéssel készült.

Oldalbukós árapasztó: a gát 0+050 km szelvényében épült 45 m hosszú bukóél, a 162,33 mBf. ÜVSz -et meghaladó vizek levezetésére szolgál. Előürítési lehetőségként van a homlokfalában egy darab 2x2 m-es zsiliptábla.

Szervízút: tározó körül földút, keleti oldalon helyenként zúzottkő stabilizálás.

Élőhelyi védelem:

Az északi, északnyugati és északkeleti tározótéri oldalon kialakult természetes élőhelyek védelme közvetlen rekonstrukciós beavatkozást nem igényel, ott a már kialakult viszonyok fenntartási/megmaradási feltételeit szükséges volt biztosítani.

Partvédelem:

Az engedélyezési terv partvédelmi kőszórást a következők szerint irányzott elő: a tározótér keleti oldalán korábban kialakult eróziós bemosódások kőszórással történő stabilizálása.

A beépíteni tervezett kőszórás mennyisége 400 m³.

A munkaterület átvétele után tartott bejáráson megállapítást nyert, hogy a tározó partja több helyen károsodott, különösen a zárótöltés két végén a terephez való csatlakozásnál, a nyugati partszakaszon a zárótöltéshez csatlakozó részen és a part északnyugati-délkeleti irányú szakaszán.

A tározótérben felhalmozódott hordalék kitermelése:

A hidromechanizációs kitermelés: a tározó élővilágára nézve lényegesen elfogadhatóbb, mint a tározó leürítése mellett végzett száraz kotrással való iszaptermelés. A hidromechanizációs kotrás úszókotrón elhelyezett zagyszivattyú segítségével történt. A zagyszivattyú csővezetéken szívja fel az iszapot és szintén csővezetéken továbbítja azt a lerakási helyre. A zagy átlagos szilárdanyag tartalma 10-20 %, ezért gondoskodni kell az iszappal együtt kiemelt jelentős mennyiségű vízhányad elvezetéséről. A kitermelt iszap a tározótér nyugati oldalán, a tározó kisajátított területén belül lett elhelyezve. Felmért iszap mennyisége **497.784 m³**, kitermelt iszap mennyisége: **50.000 m³** (a projekt költségvetésébe több nem fért bele).

Fenékleürítő üzemi műtárgyon végzett beavatkozások:

- Végcsappantyú cseréje, akna helyreállítása,
- Toronyban lévő tolózár cseréje motoros meghajtására,
- NA1000 SENTAB cső bélelése,
- Mentett oldali tolózár cseréje motoros meghajtására,
- Szerelvények korrózióvédelme,
- Beton vízzáró vakolása,
- Alvízi meder burkolat javítása illetve pótlása,
- Kezelőhíd lezárása kapuval.

Előtte

Utána

Az alvízi meder burkolatjavítása, energiatörő fogak pótlása, burkolatvég lezárása illetve alternatívaként a burkolat kiépítése az árapasztó csatornába csatlakozásig.

Előtte

Utána

Oldalbukós árapasztón végzett beavatkozások

- Homlokfalában lévő 2x2 méteres zsiliptábla cseréje
- Zsilip javításához daruskocsi leállóhely létesítése

- Halrács beépítése
- Korrózióvédelem
- Betonfelület javítása, vízzáró vakolása
- Vízláda és alvízi meder tisztítása

Előtte

Utána

Összefoglalva: A rekonstrukció megvalósulása nagymértékben javította a tározó üzemeltetésének biztonságát. A burkolati hibák kijavítása megállította a további állagromlást. Az eltávolított iszapmennyiség megnövelte a tározó befogadó képességét, és a vízminőség

alakulására is kedvezően hatott. Az üzemi műtárgyon végrehajtott gépészeti felújítások kiváltották a kézi erőt, könnyebbé tették az elzáró-szerkezetek működtetését. A szervízút helyreállítása elősegítette a tározó és szelvényének akadálymentes ellenőrzését.

*Szerzők: Kiss Lilla, területi műszaki referens,
Bodolai Márk, szakmérnök
Egri Szakmérnökség*

Az Egri Szakmérnökség bemutatkozása

Az Egri Szakmérnökség működési területe 1 800 km², székhelye Eger, ahol a szakmérnökség központja is található.

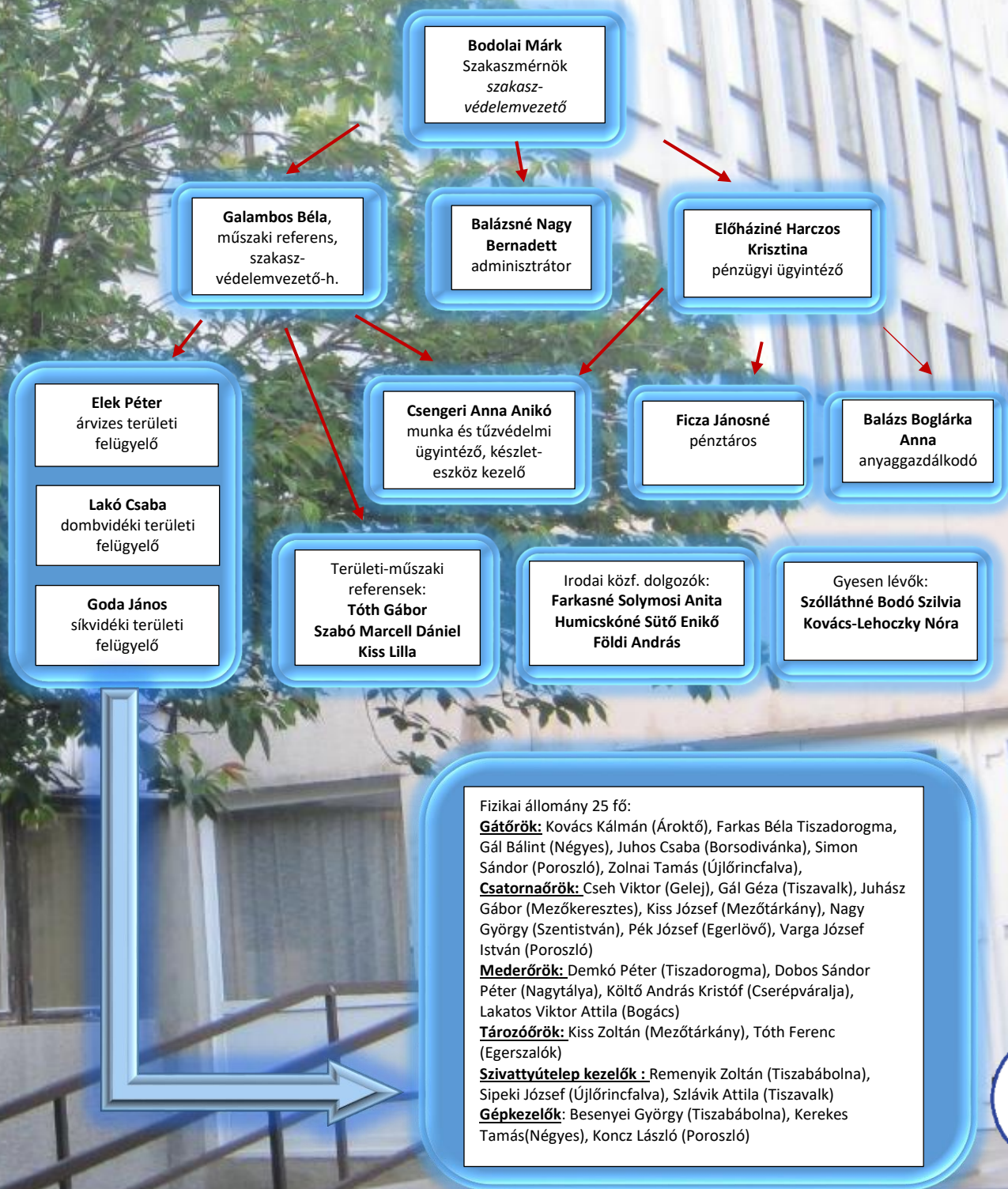
Két megye területén helyezkedik el, Borsod-Abaúj-Zemplén megye nyugati részén, illetve Heves megye keleti, délkeleti részén.

Heves megyében 37 település – 1 megyei jogú város, 2 város és 34 település. Borsod megyében 29 település (2 város, 27 község) tartozik a szakmérnökséghez.

Az Egri Szakmérnökség szellemi állományú dolgozói (2021. június)

Egri Szakaszmerőnség szervezeti felépítésének ábrája

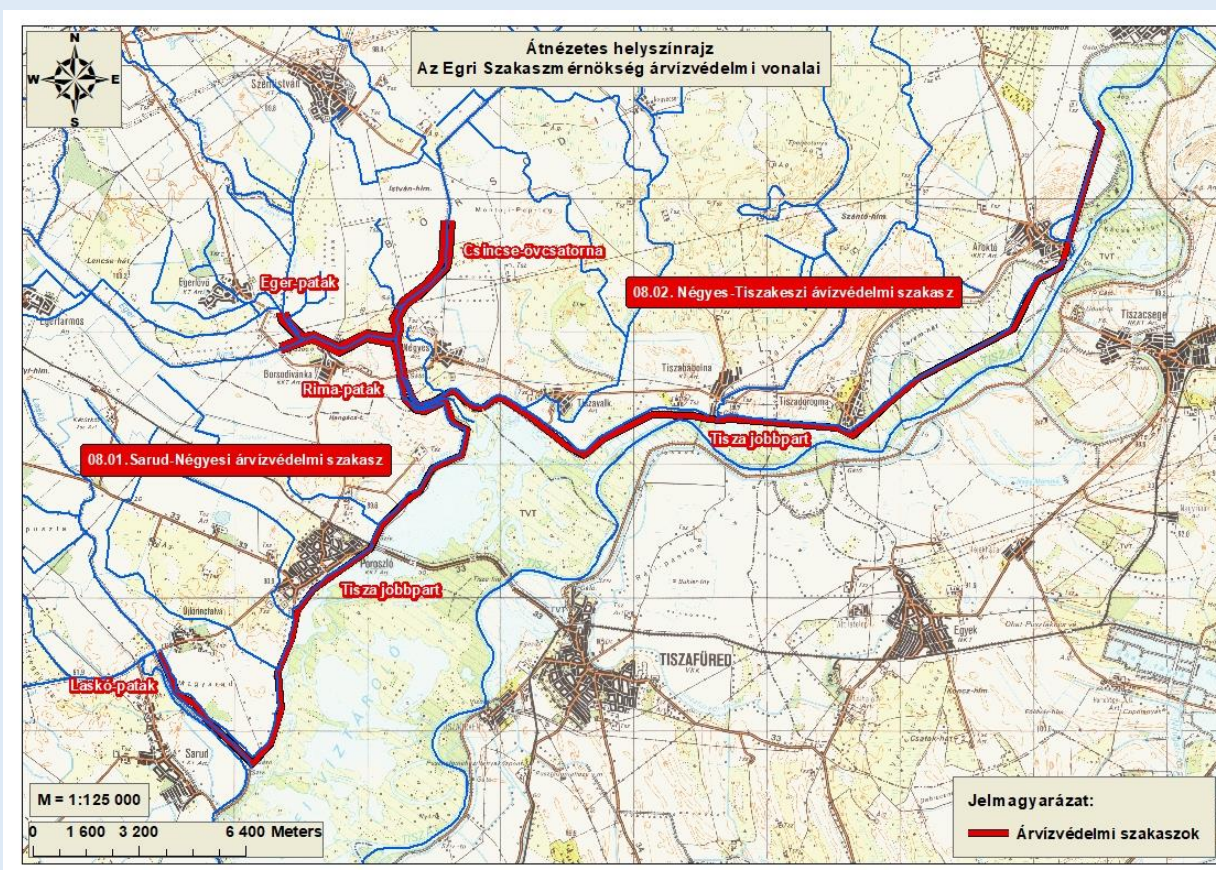
A Szakaszmérnökség működési területének szakági felosztása:

Árvízvédelem

- **08.01. sz. Sarud-négyesi árvízvédelmi szakasz:** védvonalai a 236. sz. Poroszlói ártéri öblözet árvízmentesítését szolgálja, és részben a 2.34 Délborsodi öblözetét.
- A védelmi szakasz a Tisza jobb parti védvonalrendszer részét képezi, a Tisza-tóba betorkolló Laskó-, Rima-, Kánya-(Eger-) és Csincse-patakok töltéseivel. A töltések Sarud és Négyes községek között helyezkednek el.
- **08.02. sz. Négyes-tiszakeszi árvízvédelmi szakasz:** védvonalai a 234. sz. Délborsodi öblözet Tiszakeszi alatti területeinek ármentesítését szolgálja. A védelmi szakasz a Tisza jobb parti védvonal-rendszer részét képezi. Négyes és Tiszakeszi között húzódik a Tisza jobb part 12+944-39+776 tkm szelvényei között.

Az árvízvédelmi feladatok koordinálása a Poroszló Védelmi Központban történik.

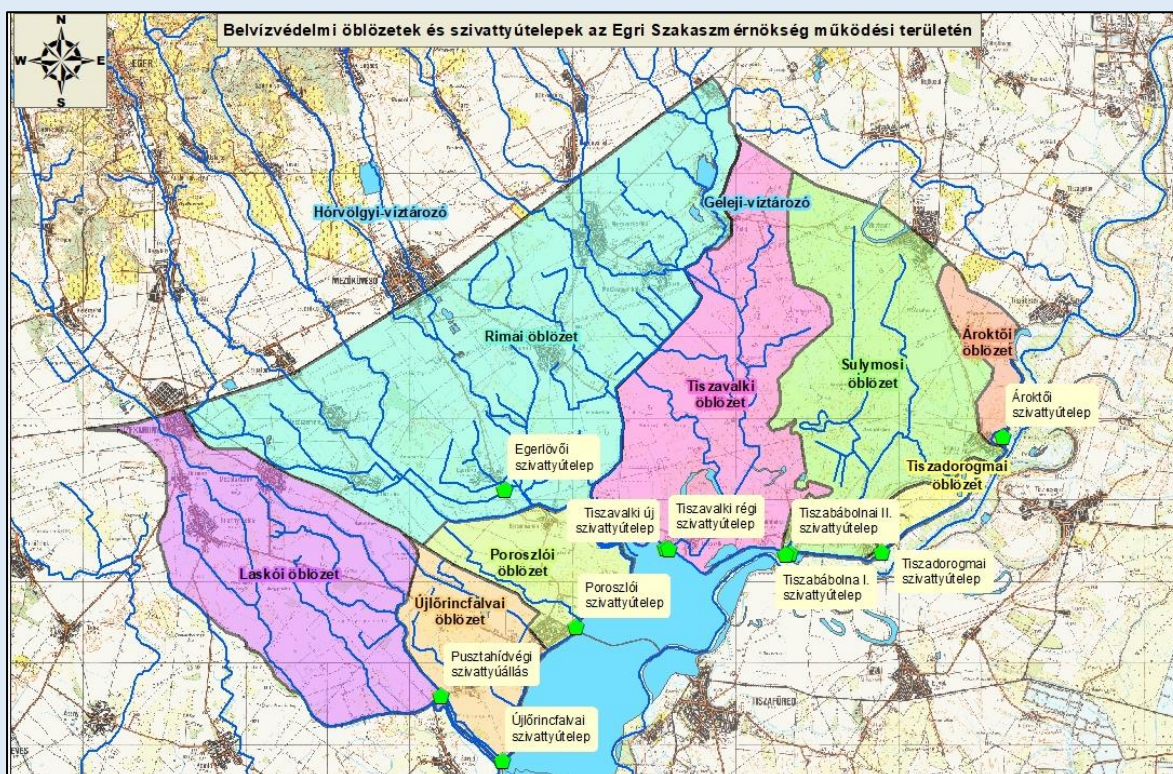
Gátörtelepeink: Ároktő, Tiszadorogma, Tiszavalk, Poroszló, Újlőrincfalva, Négyes.

Síkvidéki vízrendezés

A síkvidéki terület két belvízi öblözetből áll: a Laskó-csincsei (08.01.) és a Tiszavalk-sulymosi (08.02.). Jelentősebb csatornák, vízfolyások az öblözetekben: Laskó-patak, Csincsa-csatorna, Eger-csatorna, Rima-patak, Kánya-patak, Nád-ér, Tardi-ér, Kácsi-Sályi-patak, Csincse-övszatona, Tiszavalki-főcsatorna, Sulymos-főcsatorna, Egri-fenek-csatorna, Gancsos-ér, Hamarka-csatorna, Hó-patak, Kocsis-árok, Oroszéri-csatorna, Ostoros-páskom-csatorna, Ostoros-patak és a szivárgó csatornák.

A csatornák összes hossza megközelíti a 362 km-t. A belvízi öblözetekből a Tisza-tóba, illetve a Tisza folyóba jutnak a vizek, részben gravitációsan, részben pedig szivattyúkkal történő vízátemeléssel. A szivattyútelepek a Tisza jobb parti árvédelmi töltése mellett található Újlőrincfalva, Poroszló, Egerlövő, Tiszavalk, Tiszabábolna, Tiszadorogma és Ároktő térségében. Összes vízszállító kapacitásuk: 22,66 m³/s.

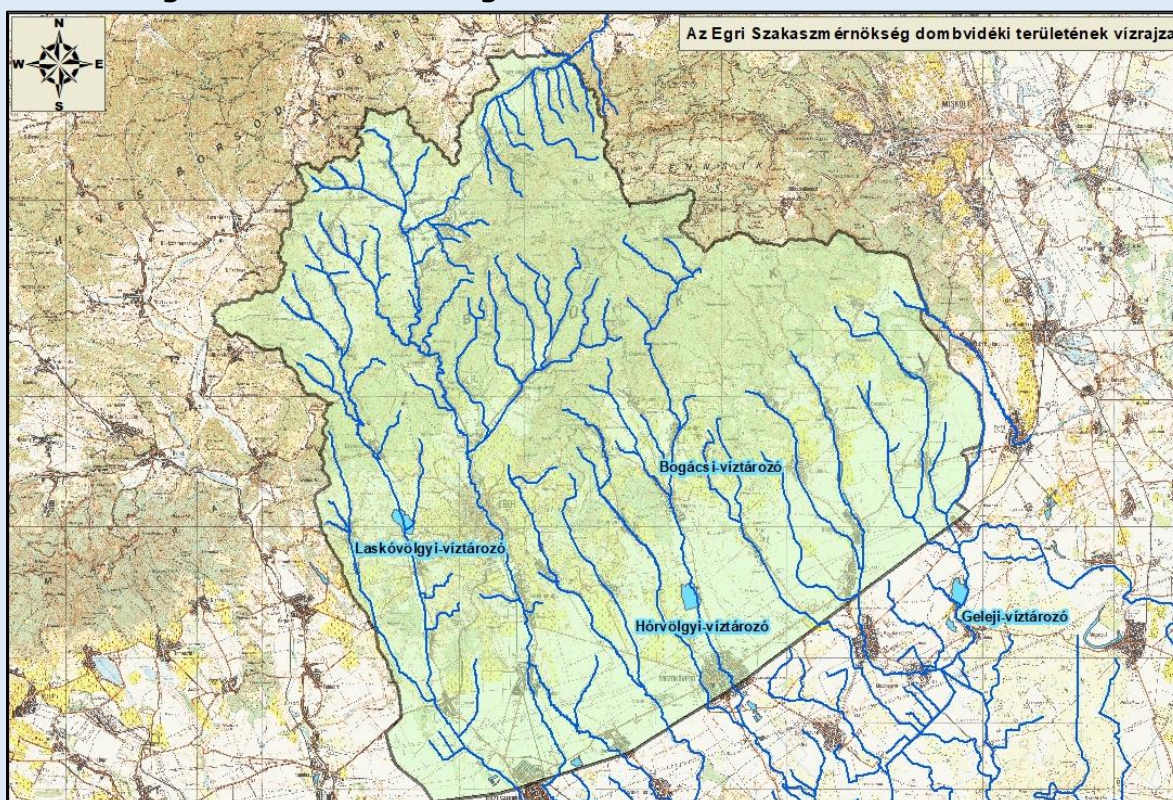

Síkvidéki területen található a Geleji víztározó

Dombvidéki vízrendezés

Dombvidéki területen kizárólagos állami tulajdonú, igazgatósági kezelésbe tartozó főbb vízfolyásai: a Laskó-patak, Eger-patak, Rima-patak, a Kácsi-patak, Sályi-patak, Bán-patak, Csincse-patak, Eger-öntözőcsatorna, Geszti-patak, Hór-patak, Kánya-patak, Ostoros-patak, Szóláti-patak, Szoros-patak, Tardi-patak, Tárkányi-patak. A kisvízfolyások hossza közel 263 km.

Az Eger Szakasz mérnökség területén található tározók bemutatása

Dombvidéki területen 3 db víztározó található:

- Laskó-völgyi (Egerszalók) víztározó,
- Hór-völgyi víztározó (Mezőkövesd),
- Szoros-völgyi víztározó (Bogács).

Laskó-völgyi víztározó:

A tározó Egerszalóktól északra, az Eger-Egerszóláti közúttól 422 m-re, a Laskó-patak völgyében helyezkedik el. A legközelebbi helység neve Egerszalók. Távolsága 1-1,5 km dél felé. Az elzárási szelvény a Laskó-patak 47+255 vfk-m-es szelvénye. Az elzárási területhez tartozó vízgyűjtőterület nagysága: 90,5 km².

A vízgyűjtőterület dombvidéki jellegű és nagyobb részét erdő borítja. Szántóföldi gazdálkodás főként a völgyekben folyik. A vízgyűjtőterület É-D-i tájolású. A vízgyűjtőterület fő vízfolyása a Laskó-patak. Ide torkoltnak a vízgyűjtő kisebb vízfolyásai, mint a Dóna-völgyi patak és az Aranyos-patak. A vízgyűjtőn a tározó üzemét is befolyásoló jelentősebb engedélyezett vízhasználat nincs. A tározó elsősorban lefolyó-szabályzó, valamint árvízcsúcs csökkentő céllal létesült és fő hasznosítási iránya a Laskó-patak mentén irányított vízgazdálkodás megvalósítása. Természetesen a tározott vízmennyiség lehetővé teszi az öntözést és a tározó területén belüli extenzív halászat, valamint a tározótéren kívüli intenzív halászati hasznosítás vízigényének kielégítését is. Szóba jöhet továbbiakban a vízminőségi célok kielégítése is, mivel az árapasztóba beépített mozgatható zsilipen keresztül átlagosan 6 m³/s -os vízszugár (162,33 mBf-i ÜV. esetén, nyitáskor 19,2 m³/s-os induló vízszugár) a fenékleürítő műtárgyon pedig 2,7-3 m³/s vízszugár ereszthető le közel 3 napon keresztül, amely vízmennyiség a Laskó-patak alsó szakaszának esetleges szennyeződése esetén jelentős hígítást ill. átmosást tesz lehetővé. A tározott víz másodlagos hasznosításaként lehetséges halászati hasznosítás is a tározóban, de csak félintenzív módon. A lehalászás miatt, nem lehet a tározót teljesen leüríteni, illetve a tározott víz szintjét öntözési időben csökkenteni.

Hór-völgyi víztározó (Mezőkövesd)

A tározó vízgyűjtő területének nagysága: 131,4 km².

Mezőkövesdtől északi irányban, 3 km távolságra található a völgyzárógát, amely a Hór-patak 8+900 vfk m szelvényében épült meg. A Hór-patak a Kánya-patak balparti mellékága.

A Hór-patak a Bükk-hegység forrásaiból táplálkozik. A vízgyűjtő terület észak-déli irányban helyezkedik el, az Alföld és Bükk-hegység közötti völgyben, bevágva magát még a kavicsrétegbe is. A terület északi részét nagyrészt erdő fedi, Mezőkövesd környékén gyümölcs- és szőlőtermesztés folyik, a völgyben szántók, legelők találhatóak.

Jelentősebb mellékágak jobb parton a Szoros-patak és Cseresznyés-patak, bal parton a Cserépfalusi-patak.

A tározó elsősorban Mezőkövesd belterületét védi az árvizektől, a 0,1 %-os árvizek betározásával, miközben a túlfolyón és a leürítő zsilipen át $Q_{t \max} = 6 \text{ m}^3/\text{s}$ lebecsájtás történik. Ennél nagyobb vízlebecsájtásra az erre ráfutó Q 0,5%-os árvizek következtében kerül sor. (6-13 m³/s között). Ezkre a 100 évnél ritkábban előforduló árvízhozamokra már nem épült ki a tározó alatti meder, így a külterületen rövid ideig szétterül ez a víz, majd az átmeneti tározódás során késleltetve folyik vissza a belterület határán a mederbe. A tározó holtterfogata elhanyagolható, max. árvízi tározótér 3,5 millió m³, üzemi térfogata 5,3 millió m³. Hat hónapos öntözési időnyt figyelembe véve a tározóból 0,412 m³/sec folyamatos vízszugarat lehet kibocsájtani, ami 3.500 ha terület öntözését biztosítja.

Szoros-völgyi víztározó (Bogács)

A Szoros-völgyi tározó Bogács községtől északra, a belterület határának közelében épült. Létesítésének célja árvízcsúcs csökkentés, mezőgazdasági vízhasznosítás.

A tározó elsődlegesen a nagy esésű Szoros-patakon levonuló árvízi vízmennyiségek visszatartására és ezáltal a befogadó Hór-patakba érkező árvízi csúcsvízhozamok késleltetésére létesült. Másodlagos hasznosításként a betározott vízmennyiség egy része öntözési célokra is felhasználható. Ez 295 700 m³ kiöntözhető vízmennyiséget jelent.

A tározott víz további hasznosítója a helyi horgászati egyesület.

A tározó völgyzárógátas, dombvidéki jellegű. A völgyzárógát a Szoros-patakot a 1+225 vfk-m-es szelvényben keresztezi. Az elzárási szelvényhez tartozó vízgyűjtőterület nagysága 15,3 km². A vízgyűjtőterület 1,5-2,0 km széles, teljes hossza kb. 10 km.

A vízgyűjtőn 9 db karsztos forrás található, vízhozamukra vonatkozóan mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A vízgyűjtő terület északi része zárt erdő, délen szántó és rét művelésű, a völgyfenéken öntés iszap és agyagtalajok találhatóak.

Geleji víztározó

A tározó Gelej község külterületén fekszik, Gelej belterületétől északra kb. 2 km-re. Gelej község belterületén keresztül közelíthető meg Mezőcsát, illetve Mezőnagymihály felől a 3305. számú közútról Gelej belterületén leágazó bekötőúton. Épült 1964-ben, üzembe helyezése 1965-ben történt.

Az elmúlt több mint 50 év alatt a tározó létesítményei a rendszeres karbantartás ellenére előregedtek, a műtárgyak elhasználódtak. A tározó üzembiztonsága jelenleg még megfelelő, azonban ennek megőrzéséhez a tározó átfogó rekonstrukciójára van szükség.

A gát hullámverés elleni védelmét a tározó megépítésekor előregyártott betontálcák biztosították, azonban ezek teljesen előregedtek, kiüregelődtek és már nem tudják ellátni a gát védelmét. A 2000-es évek elején a rézsűvédelmet biztosító tönkrement előregyártott betontálcák helyett, a vízkivételi műtárgytól keletre eső gátszakasz egy részén Reno-matracos védelem készült, azonban a további gátszakaszok védelme jelenleg nem biztosított.

A tározó elsődleges hasznosítási célja az öntözővíz biztosítás, árvízcsúcs-csökkentés, halászati hasznosítás, valamint a belvízviisszatartás. Gelej község vízkárok elleni védelme

szempontjából a tározó kiemelt jelentőséggel bír, ugyanis a település belterületén a Csincse-övcSATORNA medrének a vízelvezető kapacitása a mértékadónál kisebb, a tározó nélkül az övcSATORNÁN érkező nagyvizek jelentős belterületi elöntést okoznának. Az elmúlt 20 évben a Csincse-övcSATORNA vízgyűjtőjén kialakult rendkívüli nagycsapadékok esetén többször előfordult (2006, 2010, 2013. években) még a tározó teljes feltöltése mellett is jelentős elöntés Gelej belterületén.

A tározó építéSektor az elsődleges hasznosítási cél az öntözővíz biztosítás volt, illetve ezen kívül az árvízcsúcs-csökkentés és 2015-ig halászati hasznosítására is sor került.

A tározó kialakítását tekintve síkvidéki, keleti és déli irányból töltéssel határolt tározó, melynek nyugati és északi oldalán természetes terepalakulat határolja. A tározó feltöltő csatornája a Csincse-övcSATORNA 23+020 vfkM szelvényéből jobb parton ágazik ki. A feltöltő csatorna az M3 autópálya építéSektor átépítésre került, nyomvonala kismértékben módosult, valamint új beeresztő műtárgy (4 nyílású zsilipes műtárgy és halrács) épült. A tározó déli és keleti oldalán meglévő hosszútöltéSektor gát hossza 2920 m, legnagyobb magassága 5,0 m, anyaga agyag. A gát koronaszintje: 102,40 mBf. illetve 103,90 mBf, ami maximális tározási szint fölött van 55, illetve 215 cm-rel. A tározó surrantós árapasztója a Csincse-övcSATORNÁBA vezetI a vizét, a tározó leürítése szintén a Csincse-övcSATORNÁBA történik.

Szerző: Bodolai Márk, szakaszmérnök
Kiss Lilla, területi műszaki referens
Egri Szakaszmérnökség

A 2021. év első félévében rendkívül jelentős mozgás volt tapasztalható a munkaerő-gazdálkodásában, hiszen eddig ötven főnek készítettünk idén közalkalmazotti kinevezést. A magas szám egyrészt az év eleji létszámbővítésnek is köszönhető, illetve a kilépő kollégák pótlását is igyekszik az Igazgatóság mielőbb megoldani.

Az alábbi táblázat a legutóbbi lapszám óta belépő új kollégák neveit tartalmazza. Reményeink szerint hosszú távú együttműködés alakul ki Velük, ehhez kérjük ezúton is mindenki támogató közreműködését az új belépő kollégáink irányában, hogy mielőbb otthonosan érezzék magukat az Igazgatóságon és az általunk nyújtott stabil, segítőkész munkakörnyezettel támogathassuk beilleszkedésüket.

név	jogviszony kezdet	szervezeti egység	munkakör
HUDÁK ILDIKÓ	2021.06.21	Igazgatási és Jogi Osztály	Igazgatási referens
KOLESZÁR RÉKA	2021.05.01	Közigazgatási Osztály	Számviteli ügyintéző
EL HAMDAN DIÁNA dr.	2021.06.15	Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály	Közbeszerzési referens
TAKÁCS DÁVID	2021.06.01	Műszaki igazgatóhelyettes	Gépészeti referens
FAJDER ÁRPÁD	2021.04.12	Sárospataki Szakaszmezőnökség	Gáttör
SZACSKÓ ZSOLT	2021.05.18	Sárospataki Szakaszmezőnökség	Gépkezelő
SOLTÉSZ ISTVÁN	2021.06.10	Tokaji Szakaszmezőnökség	Területi felügyelő
BURINDA TAMÁS	2021.06.01	Miskolci Szakaszmezőnökség	Területi felügyelő
SZIKSZAI IMRE	2021.05.03	Miskolci Szakaszmezőnökség	Gépkezelő
FICZA JÁNOSNÉ	2021.05.05	Egri Szakaszmezőnökség	Pénzügyi ügyintéző
KEREKES TAMÁS	2021.06.07	Egri Szakaszmezőnökség	Gépkezelő
JACSÓ JÓZSEFNÉ	2021.05.26	Gyöngyösi Szakaszmezőnökség	Hivatali kisegítő
ROMÁN ZSOLT	2021.06.01	Hajózási Szolgálat	Hajógép-kezelő
BARA MÁRK RÓMEÓ	2021.06.14	Tiszaoldali Vízlépcső	Vízépítőipari szakmunkás
SIPOS JÁNOS TAMÁS	2021.06.21	Tiszaoldali Vízlépcső	Vízépítőipari szakmunkás

Sajnos a kilépők száma is megnövekedett a második negyedévben, az előző beszámoló óta húsz közalkalmazotti jogviszony szűnt meg. Tizenegy főnek - munkahelyváltás miatt - közös megegyezéssel, két főnek egészségügyi okok miatt felmentéssel szűnt meg a jogviszonya, három fő próbaidő alatt döntött a kilépés mellett és négy közalkalmazottnak pedig nyugdíjba vonulás miatt számolt le.

Férfias erősítés az Igazgatási és Jogi Osztályon

Immáron hosszú idő után újra elmondható, hogy az eddig női dolgozókból álló Igazgatási és Jogi Osztály csapatát két fiatalember színesíti. Az Igazgatási és Jogi Csoport munkáját dr. Bajtai Gábor segíti 2020 decemberétől, a Humánpolitikai Csoporthoz pedig Töpler Gergely csatlakozott 2021 márciusában.

dr. Bajtai Gábor jogi referens munkakörben került felvételre, 2020. december 14. napján állt munkába az Igazgatóságon. Jogász diplomájának megszerzése után a hulladékkezelés területén szerzett gyakorlatot. Ezt követően jelentkezett tapasztalat bővítés céljából Igazgatóságunkhoz, ahol az új típusú feladatok szélesítik szakmai gyakorlati ismereteit. Kedveli a csoportnál felmerülő jogi jellegű kihívásokat, és mivel rendkívül jól átlátja az összefüggéseket, gyorsan beletanult feladataiba. Gábor jelenleg a jogi szakvizsgára készül. Töpler Gergely 2021. március 1-től erősíti és színesíti a Humánpolitikai Csoport munkáját és látásmódját humánpolitikai referensként. Korábban a 112 Segélyhívó Központban műszakvezetőként koordinálta a hívásfogadók munkáját, ahol nagy tapasztalatra tett szert az emberekkel való bánásmód területén. Bár a humánpolitikai feladatok újdonságot jelentenek számára, de mérhetetlen lelkesedéssel és máris erős lojalitással áll a megoldandó feladatokhoz. Gergő nyitottságát, pozitív hozzáállását, segítőkészségét már sokan megtapasztalhatták az Igazgatóságon. Mindkét új dolgozónk rendkívül elhivatott, a szakterületüket érintő bármilyen kérdésben bizalommal lehet hozzájuk is fordulni.

Szerző: Kovács Gabriella,
csoportirányító
Igazgatási és Jogi Osztály

Újra útnak indultak jelenléti képzéseink

2021. május hónap. Alig csengett le a koronavírus járvány harmadik hulláma, amikor a felső tagozatos általános iskolások, valamint a középiskolások - több hónapnyi szünetet követően - május 10-én visszatérhettek a tantermi oktatáshoz. Ezzel egy időben megérkezett az Országos Vízügyi Főigazgatóság tájékoztatása is, mellyel a belső továbbképzések megvalósítására vonatkozó döntést a Vízügyi Igazgatóságok hatáskörébe helyezve, megadták a lehetőséget a jelenléti képzések előkészítésére és megtartására.

Az ÉMVIZIG 65 éve című továbbképzési programmal indultunk, 2021. május 20-án. A résztvevők - akik jellemzően a 2020. évben felvételre került új kollégák voltak -

Az ÉMVIZIG székháza a múltban

megismerték az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság 1953-as megalakulásától napjainkig eltelt több évtized történetét, főbb eseményeit.

Az oktató (Kovács István - Műszaki Titkár) korabeli fotókkal, hiteles videókkal színesítette az előadását, melyek segítségével ismertette meg a nagy múltú szervezetnek a történelmét. 2021. évben egy új, gyakorlatorientált belső képzéssel bővült az oktatási palettánk.

Halász Béla főgépezs vállalta az oktatói feladatot, melynek eredményeként május hónapban két alkalommal vehettek részt kollégáink **A benzin-motoros fű- és cserjeirtó gépek használata és karbantartása** című továbbképzési programon. A két oktatási időpontra összesen 49 fő alap és középfokú végzettségű munkakört betöltő munkatárs vett részt.

A nap folyamán megismerték az igazgatóság kezelésében lévő robbanómotoros gépek típusait és azok felépítését, a gépek üzemeltetésére vonatkozó munkavédelmi oktatást követően a gyakorlatban is megismerték a kisgépek működését, a használatukra vonatkozó alapvető biztonsági előírásokat.

Fűkasza oktatás

Május hónapban meghirdetésre kerültek továbbá a **Stabil szivattyútelepek és hordozható szivattyúk kezelése és karbantartása az ÉMVIZIG területén**, valamint az **ÉMVIZIG kezelésében lévő mobil szivattyúk telepítése és üzemeltetése a gyakorlatban** című szakmai belső továbbképzéseink is, melynek oktatói feladatait Szabó István főgépész látta el.

Szivattyúk kezelése és karbantartása oktatás

A mobil szivattyú telepítését bemutató oktatás első részére a Miskolci Szakasz-mérnökségen - a Műszaki Biztonsági Szolgálat területén- került sor. A résztvevők a mobil szivattyúk üzemeltetésére vonatkozó munkavédelmi oktatást követően megismerkedtek az Igazgatóság kezelésében lévő robbanómotoros szivattyúk felépítésével és kezelésével. Az oktatás második részében a résztvevők a Sajó folyón aktívan közreműködtek a telepítés folyamatában. Megismerhették a hordozható szivattyúk üzemeltetéséhez szükséges gépészeti berendezéseket, részt vettek a mobil szivattyúk telepítésében és üzembe helyezésében.

A 2021. évi képzéstervezés során az Igazgatóságon jellemzően e -learning típusú képzések kerültek előtérben, a **46 különböző elektronikus képzés összesen 596 esetben került bele a képzési tervekbe.** Természetesen nagy örömmel fogadtuk a jelenléti képzések lebonyolításának lehetőségét, hiszen ezek a típusú képzések felfrissítik és bővítik a szakmai ismereteket, valamint erősítik az összetartozás érzését is. **Mi, itt az Igazgatási és Jogi Osztály Humánpolitikai csoportjában továbbra is elhivatottan dolgozunk azon, hogy a kötelező továbbképzéssel érintett kollégáink részére a kompetenciafejlesztésen túl a munkaköri feladatainak ellátásához szükséges szakmai képzéseket 2021. évben is biztosítani tudjuk.** Eredményes tanulást kívánunk mindenkinek!

*Szerző: Kapiné Tilk Viktória
oktatási, képzési referens
Igazgatási és Jogi Osztály*

Fáradt olaj szennyezés Tarnaméra külterületén

Igazgatóságunk 2021. április 3-án a délutáni órákban bejelentés alapján értesült arról, hogy Tarnaméra külterületén, egy magántulajdonban lévő mezőgazdasági vízelvezető árokban 150-200 m hosszban olajszennyezés történt. A Gyöngyösi Szakasztechnikusaink munkatársa a bejelentés ellenőrzése céljából helyszíni bejárást tartott. Ennek alapján a bejelentés helytállónak bizonyult: a magántulajdonban lévő, névtelen árokban olajszennyezés volt kb. 150 fm hosszúságban.

Fáradt olaj szennyezés

Tulajdonos, a vízügyi hatóságnak adott szóbeli nyilatkozata szerint a kárelhárítást önerőből nem tudta elvégezni, azonban 2021. április 4-én saját tulajdonú markológép igénybevételevel földáttöltést készített az árokban a szennyezés továbbterjedésének megakadályozására.

Szennyezés bevezetésének nyoma

Ezt követően a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat a tárgyi környezetkárosodást minősítette, egyben pedig megbízta az ÉMVIZIG-et a környezetkárosodást megelőző intézkedések megtételével.

A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet 19. §-a alapján a Tarnaméra külterületén lévő árokban tapasztalt olajszennyezés továbbterjedésének, a befogadó Kis-Tarnába való bejutásának megakadályozásához szükséges azonnali műszaki beavatkozás végzése céljából Igazgatóságunk 2021. április 3-án 18.00 órától III. fokú vízminőségi készültséget rendelt el (000180-EMVIZIG).

Ennek során már 2021. április 3-án a késő esti órákban megkezdődött a műszaki beavatkozás: a befogadó Kis-Tarnába való torkolás közelében Sanol hurka (1 db-2 soros) került kifeszítése, valamint perlit (3 zsák, kb. 80 kg) került kiszórásra.

A munkavégzésről a tulajdonossal történő egyeztetéseket elvégeztük.

Sanol hurka kifeszítése

2021. április 4-én megtörtént a Névtelen-árok további elzárásainak gépi földmunkája is helyi anyag felhasználásával. Egyrészt a Kis-Tarna befogadó szelvényénél a már meglévő földsánc megerősítése (szélesítése, magasítása), valamint a

Névtelen árok 0+300 sz. szelvényében lévő további árok becsatlakozások helyi földanyaggal történő lezárása.

A gépek felvonulási útvonalának, valamint a beavatkozáshoz szükséges terepi-előkészítő munkák (cserje-bozótirtás) folyamatosak voltak.

Földanyagú keresztgát

Az elkülönült szennyezési helyszínek körül újabb Sanol hurkák lettek kihelyezve, valamint újabb perlit kiszórására is sor került a szennyező anyag továbbterjedésének megakadályozása érdekében. A földmunkagéppel így 2 db kazetta került kialakításra, lokalizálva a szennyezést.

*Mederelzárás az árokban munkagéppel
1. helyszínen*

A fentebbi, tiszta szakasról esetlegesen érkező vizek elvezetése az akkori vízállásnál nem volt indokolt. A lezárt árokszakaszban lévő szennyezett víz kitermelése a legrövidebb időn belül szivattyúzással volt

megvalósítható. A szennyezett víz kiszivattyúzására, majd ártalmatlanító helyre történő szállítására Igazgatóságunk idegen kivitelezőt vont be a speciális szivattyús gépjárműigény miatt.

A veszélyes anyag elszállítására engedéllyel rendelkező vállalkozó 2021. április 8-án saját szállító járművével a fáradt olajjal szennyezett vizet kiszivattyúzta a két kazetából és a kitermelt olajos víz (42.120 kg) ártalmatlanításra történő elszállítását elvégezte.

A korábban kijuttatott perlit leförlözése az árok szennyezett szakaszain leförlöző háló alkalmazásával történt. Az így kiszedett perlit zárható kármentesítő edényzetbe rakva elszállításra került ártalmatlanítás céljából.

Az ártalmatlanító helyre 42.120 kg olajjal szennyezett folyékony hulladék és 140 kg olajjal szennyezett felitató anyag lett beszállítva.

Kiszórt perlit leförlözése

A veszélyes anyagtól mentesített kazetákból 2021. április 9-én a B.A.Z. Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Mérőközpontja Igazgatóságunk megbízásából talajmintavételt végzett a talajba szivárgott szennyezőanyag mennyiségének ellenőrzése céljából. Mindkét kazettánál 2-2 db mintavételezésre került sor.

A Tarnaméra 09/21 hrsz-ú névtelen árokban kialakított, olajjal szennyezett víztől mentesített kazetákból vett talajminták laboratóriumi eredményei alapján a minták TPH koncentrációja alacsony volt, a földtani közeg és a felszín alatti vízszennyezéssel szembeni

védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1. mellékletében meghatározott B szennyezettségi határértéket egyetlen eredmény sem közelítette meg.

A legmagasabb mért érték is csupán a szennyezettségi határérték egyharmada volt.

A terület megtisztítása, az árokban maradt mederüledék minőségének visszaellenőrzése alapján a további operatív, kárelhárítási beavatkozás nem volt indokolt, ezért a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendeletben foglaltak alapján a III. fokú vízminőségi kárelhárítási

készültség 2021. április 15-én 17:00-tól megszüntetésre került.

A szennyezőanyagtól mentesített terület eredeti állapotba történő helyreállítása, a keresztgátak elbontása és a tereprendezés megtörtént. A beavatkozás során felhasznált védekezési anyagok (perlit, Sanolhab, Sanol háló) raktárba való visszapótlásáról gondoskodtunk.

Az elvégzett tevékenységről, az operatív műszaki beavatkozás befejezéséről a vízügyi hatóságot értesítettük, aki az elvégzett tevékenységünket tudomásul vette, egyben írásban rögzítette, hogy a vizsgálati eredmények alapján további kárelhárítás vagy kármentesítés nem indokolt.

*Szerző: Domonyikné Koleszár Judit,
csoportirányító
Vízvédelmi és Vízugyűjtőgazdálkodási
Osztály*

Hejő-malomárok olajszennyezése Miskolc területén

Igazgatóságunk készenléti ügyeletére 2021. április 23-án 18 órakor telefonos bejelentés érkezett a B.-A.-Z. Megyei Rendőr-főkapitányságtól, hogy Miskolc Déli Ipari Park területén a Hejő-malomárkon olajszennyeződést észleltek.

A B.-A.-Z. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgatóhelyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat és a Miskolci Szakasztechnikusok a helyszín bejárása során a Hejő-malomárok 6+800 szelvényében a parton és a rézsún fáradtolaj szennyezést tapasztalt, melynek mennyisége néhány literre volt tehető.

A kis vízmélység és vízhozam miatt az olaj a növényzetről lassú bemosódással 10 m hosszban terjedt szét a vízfelszínen. A patakba került olajszennyezés kis mennyiségű, de jellegénél fogva nagy terület beszennyezésére, illetve az élővilág károsítására is alkalmas volt.

A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet 19. §-a alapján a Hejő-malomárkot érintő olajszennyezés továbbterjedésének megakadályozása érdekében azonnali műszaki beavatkozás volt szükséges, ezért 19:00 órától III. fokú vízminőségi készültség került elrendelésre.

A kihelyezett Sanol-hurka

A szennyezés helyszíni felmérése és a műszaki beavatkozás módjának meghatározása után a szennyezés helyszíne alatt kb. 20 méterrel Sanol-hurka (5 m) került kifeszítésre, illetve perlit (20 kg) került kiszórásra a szennyezett területen és a vízfolyás felszínén. Mivel a partélben és a mederrézsún az olajszennyezés a talajra került, ezért a gépi erővel történő szennyezett talaj és vízinövényzet eltávolításhoz a terület előkészítése megtörtént. Az olajszennyezés vízfolyásba való további bekerülésének megakadályozására a szennyezett talaj és

növényzet eltávolításra került az ÉMVIZIG Miskolci Szakasz mérnökségének üzemeltetésében lévő CAT 428 F2 típusú munkagép igénybevételével, valamint kézi erővel.

Szennyezett talaj eltávolítása munkagéppel

Az olajjal szennyezett talajt, perlitet és vízi növényzetet big-bag zsákokba (3 db) gyűjtöttük össze. A lokalizálásra kihelyezett védelmi eszközöket a kárelhárítás során (pl. Sanol-hurka) rendszeresen ellenőriztük.

Megtisztított parti sáv

A lokalizáláshoz használt, majd a kárelhárítás után összeszedett Sanol-hurka

és perlit (összesen 55 kg), valamint a korábban eltávolított szennyezett talaj és növényzet (összesen 1680 kg), mint veszélyes hulladék elszállíttatásra és ártalmatlanításra történő átadása külső vállalkozó bevonásával történt 2021. április 28-án.

A munka befejezése után a terület rendezését, illetve a használt eszközök tisztítását, raktárba helyezését elvégeztük. A védekezéshez felhasznált 20 kg perlit és 5 fm Sanol-hurka Műszaki Biztonsági Szolgálatunk raktárába való visszapótlásáról gondoskodtunk.

Összegyűjtött szennyezett talaj és növényzet

Miután a kárelhárítási beavatkozás indoka megszűnt, a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendeletben foglaltak alapján a III. fokú vízminőségi készülség 2021. április 28-án 17.00 órától megszüntetésre került (000184-EMVIZIG). A káreseményről, a III. fokú vízminőségi kárelhárítási készülség elrendeléséről, a végrehajtott beavatkozásról, majd a készülség megszüntetéséről a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálatát, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályát, és a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságot tájékoztattuk.

*Szerzők: Földesi Katalin, felszín alatti vízkészlet-gazd. ref.
Hasulyó Gábor, felszíni vízkészlet-gazd. ref.
Vízvédelmi és Vízyűjtőgazdálkodási Osztály*

A Mintavevő Munkacsoport újra-akkreditálása

A Nemzeti Akkreditáló Hatóság 2021.05.12-én újra-akkreditálási eljárás keretében helyszíni szemlét tartott Igazgatóságunkon, a Mintavevő Munkacsoport működésének ellenőrzése tárgyában. Az akkreditáló mérnökök megtekintették az MSZ EN ISO/IEC 17025:2018 szabvány szerinti minőségirányítási rendszer dokumentumait, a mintavételek iktatására és eredménykiadásra használt Forrás-Lims program használatát, illetve a helyszínen történő munkavégzést.

Az értékelő csoport a helyszíni szemlén a Mintavevő Munkacsoport működésével kapcsolatban nem talált hibát, a szervezet erősségei között kiemelte a kompetens, nagy gyakorlattal rendelkező személyzetet, korszerű berendezéseket, műszereket.

A szemlén tapasztaltak alapján az ÉMVIZIG Mintavevő Munkacsoportjának akkreditált státusza 2026. május 27-ig meghosszabbításra került.

Szerző: Katona Enikő, szakmai irányító
Vízvédelmi és Vízügytőgazdálkodási Osztály

Ongaújfalu Bársonyos-öntöző-főcsatorna opálos elszíneződése

2021. május 8-án lakossági bejelentés alapján értesültünk arról, hogy Ongaújfalu térségében a Heinlein-tanyánál a Bársonyos-öntöző-főcsatorna vize fehér és kellemetlen szagú. A bejelentő megfigyelése szerint a csatornában a halak pipáltak.

Igazgatóságunk figyelőszolgálat a csatorna érintett szakaszát bejárta és megállapította, hogy:

- Ongaújfalu térségében a főcsatorna medrében és vízterében opálos, világosszürke elszíneződés tapasztalható, erjedt szaghatás kíséretében.
- Ongaújfalu és Szikszó között a vasúti híd szelvényében opálos, feketés elszíneződés volt, erjedt szaghatás kíséretében.
- Szikszó Zupkó-tanya térségében a közúti híd szelvényében a csatorna még tiszta, szagtalan volt.
- Ongaújfalu térségében a csatorna medrében és vízterében opálos, feketés elszíneződés volt tapasztalható, erjedt szaghatás kíséretében. A jelenség eredete, oka szemrevételezéssel nem volt megállapítható.

Bársonyos-öntöző-főcsatorna opálos elszíneződése

A szennyezés jellegének meghatározásához az érintett vízfolyás szakasz minőségének ellenőrzése céljából Igazgatóságunk Minta-vevő Munkacsoportja 2021. május 09-én vízmintavételt végzett az alábbi pontokon:

1. Heinlein-tanya, Bársonyos-öntöző-főcsatorna;
2. Hell üzem melletti földárok, az üzem délnyugati sarka, a földárkot keresztező 3. sz. főút áteresztől, a folyásirányban lefelé kb. 50 méterre (üzem felett);
3. Hell üzem melletti földárok, az üzem délkeleti sarkától kb. 300 méterre, a folyásirány szerint felfelé (üzem alatt).

A vízminták laboratóriumi vizsgálatát a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Mérőközpontja végezte el.

A laboratóriumi vizsgálatok a KOI_{cr} , BOI^5 , ammónium-nitrogén, nitrát, nitrit, szerves és szervetlen nitrogén, összes nitrogén, ortofoszfát-foszfor, összes foszfor komponensekre terjedtek ki.

Az üzem alatt vett mintában a vizsgált komponensek többségének koncentrációja magas volt, kiemelkedően magas értéket a KOI_{cr} és az összes foszfor értéke mutatott. A vízmintavételek során megállapítottuk, hogy a szikszói Hell üzem melletti földárokba az üzem területéről több helyen is vízbevezetés céljából csővezetékek torkollanak. Ezekből a csőkivezetésekből a mintavételezés és a bejárás alatt nem volt vízbevezetés, kivéve a csapadékvíz-bevezetést, amelyből pulzáló, szakaszos jelleggel vízáttemelés történt a földárokba, annak ellenére, hogy a területen már hosszabb ideje nem volt csapadéktevékenység. A földárkokban indokolatlanul nagy volt a vízmennyiség.

Vízbeáramlás a HELL Energy Kft. üzemterületének csapadékvíz bevezető csatornájából

Bársonyos-öntöző-főcsatorna opálos elszíneződése

Bársonyos-öntöző-főcsatorna

A helyszíni bejáráson tapasztaltakról a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálatot, mint illetékes vízügyi hatóságot 2021. május 10-én írásban értesítettük, kérve a szükséges hatósági intézkedések megtételét.

A készütség időtartama alatt a szennyezés alakulását, a vízfolyás állapotának rendszeres ellenőrzését Igazgatóságunk területi figyelőszolgálat láttá el. 2021. május 12-én a korábbi bejelentésben részletezett érzékszervi jelenségek már nem voltak megfigyelhetők.

A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet 19. §-a alapján a Bársonyos-öntöző-főcsatorna minőségének ellenőrzése céljából elrendelt II. fokú vízminőségi készütség 2021. május 12-én 12:00 órától megszüntetésre került (000186-EMVIZIG) tekintettel arra, hogy a főcsatornában szennyezésre utaló jelenség már nem volt tapasztalható, ill. műszaki beavatkozás végzése Igazgatóságunk részéről nem volt indokolt.

Szerző: Katona Enikő
vízminőségvédelmi referens
Vízvédelmi és Vízyűjtőgazdálkodási Osztály

Illegálisan elhelyezett birkatetemek a Geleji-tározó nádasában

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság Dél-borsodi Tájégségének természetvédelmi területfelügyelője, Balázsi Péter 2021. május 9-én kelt email levelében bejelentette Igazgatóságunknak, hogy valaki illegálisan, nagy mennyiségű (kb. 2 m³) birkadögöt, illetve birkagyapjat helyezett el a Geleji-víztározó Gelej 062/J hrsz-ú nádasában.

Egri Szakaszmezőnk munkatársa a bejelentés ellenőrzése céljából, 2021. május 10-én helyszíni bejárást tartott. Ennek alapján a bejelentés helytállónak bizonyult. A szennyezést észlelő Bükk Nemzeti Park Igazgatósága hulladékgazdálkodás rendjének megsértése miatt ismeretlen személy ellen a Tiszaújvárosi Rendőrkapitányságon feljelentést tett, amelyről Igazgatóságunkat is tájékoztatta. Az eljárás eredményéről nincs tudomásunk, így a károkozó személye eddig ismeretlen.

Geleji-víztározó nádasában elhelyezett birkatetem és birkagyapjú

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 19. § (1) bekezdése értelmében az állati eredetű melléktermék – így különösen az elhullott állat tetemének – tulajdonosa saját költségén köteles annak elszállításáról, ártalmatlanná tételéről gondoskodni.

Ugyanakkor a 19. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés szerinti kötelezettség, ha az állati eredetű melléktermék tulajdonosa ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, az állati eredetű melléktermék fellelési helye szerint illetékes települési önkormányzatot terheli. Előzőek alapján Igazgatóságunk kérte Gelej Község Önkormányzatát, hogy a Nemzeti Park által bejelentett állati eredetű melléktermékek elszállításáról, ártalmatlanná tételéről szíveskedjen soron kívül gondoskodni. Válaszul, Gelej Község Polgármestere jelezte Igazgatóságunknak, hogy a leve-

lünkben jelzett kötelezettségével nem ért egyet és elzárkózott az állati tetemek elszállításától és ártalmatlanításukról való intézkedéstől.

A következő napokra előre jelzett csapadékos időjárás miatt, az állati tetemek maradványainak víztérbe való bemosódásának elkerülése érdekében – III. fokú vízminőségi kárelhárítási készütség elrendelésével – azonnali műszaki beavatkozás végzése volt indokolt.

Igazgatóságunk a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet 19. §-a alapján, a Geleji-víztározónál illegálisan elhelyezett állati maradványok elszállítása és ártalmatlanítása érdekében 2021. május 12-én 15.00 órától III. fokú vízminőségi kárelhárítási készütséget rendelt el.

A készütség során az illegálisan elhelyezett állati maradványok ártalmatlanításra történő elszállításával Igazgatóságunk arra engedéllyel rendelkező szakvállalkozót bízott meg. A káresemény kapcsán összesen 280 kg (0,28 t) hulladék került elszállításra, majd ártalmatlanításra. A maradványok összegyűjtését és elszállítását felügyeltük, a mentesített területet ellenőriztük.

A hulladék eltávolítása teljes körűen megtörtént.

Mezőkövesdi VG Nonprofit Zrt. által összegyűjtött állati maradványok

A beavatkozás eredményeképpen a Geleji-víztározó, Gelej 062/J hrsz-ú nádas illegális hulladéktól megtisztított, rendezett állapotúvá vált, így III. fokú vízminőségi készütséget 2021. május 13-án 17.00 órától megszüntettük.

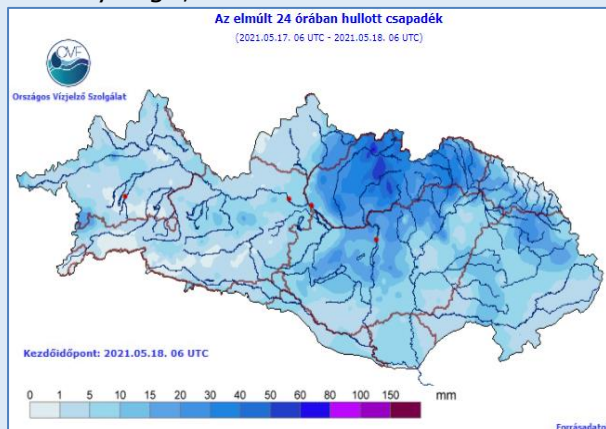
*Szerző: Pap Evelin,
felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens
Vízvédelmi és Vízügyi Igazgatóság Osztály*

Szerencs-patakon helyi-vízkár elleni védekezés

2021. május 18 – 21. között a Szerencs-patakon jelentős árhullám vonult le. A vízkárok elkerülése, mérséklése érdekében védekezési beavatkozásokra volt szükség.

Hidrometeorológiai helyzet:

2021. május 17-én délutántól Igazgatóságunk működési területét elérte egy légörvény, amelynek csapadék rendszeréből nagy területen hullott jelentős mennyiségű, 30-40 mm eső.

A Szerencs-patak vízgyűjtőjén a május 18-át megelőző öt napban 25-35 mm előkészítő csapadék után 18-án Baskón 30,2 mm, Hejcén 41,2 mm csapadékot mértek.

A lehullott csapadék hatására a Szerencs-patakon jelentős árhullám alakult ki és vonult le.

Az árhullám nagyságát jól jellemzi, hogy az Abaújszántói vízmércén mért tetőző vízállás (298 cm) mindössze 26 cm-el maradt el az eddig észlelt legnagyobb vízállástól (LNV 324 cm, 2010.06.04)

Készültség elrendelés:

2021. május 18-án a Szerencs-patak 2+200 szelvényében a jobb-parti depónia mentett oldali rézsűjén vastag vízszugárban vízkiáramlást észlelt a szakaszmérnök. Feltételezhető volt, hogy a vízkiáramlás összefüggésben lehet a térségben jelenlévő hódok tevékenységével, azaz a vízkiáramlás feltehetően egy, a hódok által készített járaton keresztül történik. A kiáramló víz Szerencs város és Szerencs-Önd településrész belterületi lakóingatlanait és a környező mezőgazdasági területeket veszélyeztetette, valamint féltő volt, hogy a hódjáratokon átfolyó víz hatására a depónia

oly mértékben rongálódik, hogy átszakad és az árhullám még nagyobb kárt okoz.

Fentiekre tekintettel a Szerencs-patak 2+200 szelvényének környezetére 2021. május 18-án 15:00 órától III. fokú helyi vízkárelhárítási készültség lett elrendelve.

Védekezési beavatkozások:

A Szerencs-patak 2+200 szelvényében a jobb-parti depónia mentett oldali rézsűjén észlelt víz-kiáramlás megfogására 10 soros ellennyomó medence (fenyő fűrészáru- és homokzsák megtámasztással) került kiépítésre. Az ellennyomó medencéből túlfolyó víz visszavezetése érdekében a Szerencs patak 2+100 szelvényénél a depóniával párhuzamosan futó csapadékvíz elvezető árok medrében homokzsákos elzárás készült és a túlfolyó vizet a csapadékvíz elvezető árokból 2 db Honda 40-es típusú robbanómotoros szivattyú üzemeltetésével emelte át a szakaszmérnök a Szerencs-patakba.

Szivattyúk üzem közben

A kialakult vízszint a patak 4+970 – 5+490 szelvényei közötti szakaszon megközelítette, illetve egy-egy rövid szakaszon el is érte a jobb-parti depónia koronaszintjét, ezért itt azonnali beavatkozásra volt szükség. Az érintett depónia szakaszokon homokzsákokból nyúlgátat kellett építeni, hogy a lakott területek (Szerencs város és Szerencs-Önd településrész) veszélyeztetettsége megszűnjön. A nyúlgát kiépítésével egy esetlegesen lehulló csapadék következtében kialakuló újabb árhullám levonulása esetén is biztosított lett a magassági hiány megszüntetése.

Nyúlgát építése

A Rátka felé vezető út hídjának alvízi oldalán a bal parton a csapadékvíz bevezető árok műtárgy nélkül csatlakozik a mederbe, ezért itt a Rátka település irányába és a mezőgazdasági területekre történő vízkifolyás megakadályozására az árok áttöltéssel lezárásra került.

Ellennyomó medence

A Szerencs-patak 5+650 szelvényben a balparti depónia mentett oldali rézsűjében szintén hódjáratokon keresztül nagy mennyiségű vízkiáramlás volt, azonban itt védekezésre nem került sor, ugyanis a kiáramló víz lakott területet nem veszélyeztetett, mezőgazdasági területeken terült el és vonult a 37-es számú főút irányába.

Készültség megszüntetés:

2021. május 21-re a hidrometeorológiai helyzet jelentősen javult, illetve ekkorra már operatív beavatkozásra sem volt szükséges, így 2021. május 21-én 18:00 ó-

Vízkiáramlás

rától a III. fokú helyi vízkárelhárítási készütségek megszüntetésre került.

Keletkezett károk felmérése:

Az árhullám levonulását követően a Tokaji Szakasz-mérnökség saját fenntartógéppel megkezdte a jobb parti depónia kaszálását, gaztalanítását, valamint vállalkozó bevonásával a bal parti depónia cserjeirtását, valamint a szükséges helyreállítási feladatok, hódjáratok, rongálódási helyszínek felmérését.

A helyreállítási munkák meghatározásához az OMIT (Országos Műszaki Irányító Törzs) illetékes szakembereinek bevonásával helyszíni szemlét tartottunk 2021.06.03-án. A helyszíni szemle során a résztvevők megállapították, hogy a vízkárveszélyes helyzet – a magas vízálláson túl – egyértelműen a depóniában az emlősálatok (feltehetően eurázsiai hódok) aktív jelenlétének volt köszönhető. A depóniának ezen a szakaszán, mindkét oldalon 50-100 méterenként található 1-1 beszakadt hódjárat, kb. 50-60 cm átmérővel, a vízfolyásra merőlegesen.

Megállapítást nyert, hogy a védképesség, a depónia tönkremenetele, nem fenntartási hiányosságból következett be és a helyreállítása indokolt Szerencs város belterülete és a környező mezőgazdasági művelés alatt álló területek védelme érdekében.

A helyszíni szemle során a jelenlévők megállapították, hogy a szükséges helyreállítási munkák elmaradása esetén, a belterületek helyi vízkárokkal szembeni biztonsága kerülne veszélybe.

Beszakadt hódjáratok

Továbbá a depóniában keletkezett károk helyreállítási munkáit egy esetleges újabb árhullám levonulása befolyásolhatja, illetve a szükséges munkákat magasabb vízállás esetén nem lehet elvégezni, ezért a szükséges helyreállítási munkákat minél hamarabb meg kell kezdeni.

A helyszíni szemle résztvevői egyetértettek abban, hogy az alábbi intézkedések szükségesek:

- a teljes érintett mederszakaszon fel kell tární minden további lehetséges hódjáratot, mederelfajulást, egyéb rongálódást (ehhez teljes növényzet eltávolítás szükséges)

- a védképesség helyreállításáig az OMIT vízrendezési és helyi vízkár szakcsoportja javasolja a pontszerű III. fokú helyi vízkárelhárítási készütség elrendelését.
- korábbi Törzsvezetői utasítás szerint eljárva, Engedélyes Távmondattal formájában kell a helyreállítási igényt benyújtani, pontos költségmegjelöléssel, 3 árajánlattal, összefoglaló dokumentummal, fényképekkel alátámasztva.

Helyszíni bejárás

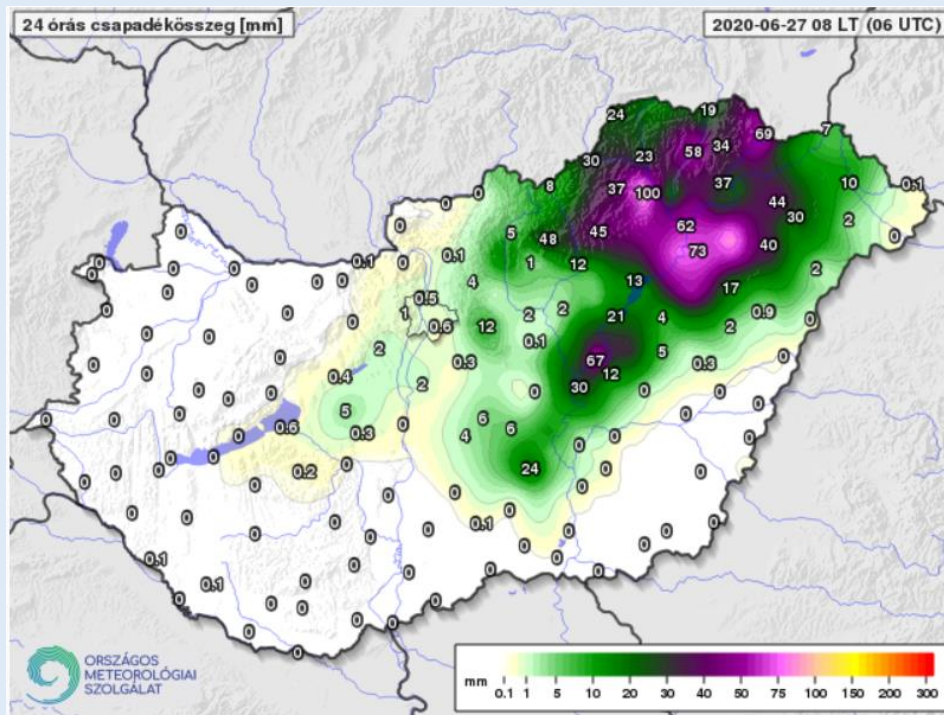
A károk felmérése, a helyreállítási igény benyújtásához szükséges dokumentáció összeállítása folyamatban van.

*Szerző: Vasas István osztályvezető
Vízrendezési és Öntözési Osztály*

A 2020. évi helyi vízkár helyreállítási munkák bemutatása

2020. június hónapban Közép-Európa időjárása csapadékosan alakult, sokfelé a megszokottnál lényegesen több csapadék hullott. 2020. június 26-án a Mátra és a Bükk környezetében kialakult zivatargócokból származó jelentős mennyiségű csapadékra tekintettel 2020. június 26-án 16:00 órától Igazgatóságunk teljes működési területére helyi vízkár készütség rendeltünk el. A lokálisan lehullott nagycsapadékok hatására a kisvízfolyások több helyen kiléptek a medrükből, belterületi elöntéseket okoztak, valamint az árhullámok a medrekben és a műtárgyakban jelentős károsodásokat eredményeztek.

A kárfelmérést követően kijelöltük a legszükségesebb beavatkozási helyeket, összesen 23 helyszínen. A szakaszmérnökségek által elkészített egyszerűsített műszaki dokumentációkat és a bekért árajánlatokat 2020. augusztus 3-án felterjesztettük a Műszaki Irányító Törzsnek. A helyreállítási igények felülvizsgálatára dr. Balatonyi László szakcsoportvezetőt rendelte ki az OVF. A helyszíni bejárás augusztus 11-én megtörtént. Többszöri egyeztetést követően az OMIT 013166-OVF számú Távmondatával 2021. december 4-én engedélyezte a helyreállítási munkák elvégzését, és jóváhagyta a munkák 174,1 millió Ft-os forrásszükségletét.

2021. december 7-én 10:00 órától a 23 db munkaterületre – a további károk megelőzése érdekében – a megrongálódott medrek és műtárgyak helyreállításának idejére pontszerű III. fokú készülség lett elrendelve, az alábbiak szerint:

- Szóláti-patak** gyökérvonás kotrása és iszaptalanítása 1465 fm hosszban
- Laskó-patak** 58+400-59+200 sz. szelvények közötti és az Aranyos (Bocsi)-patak 0+000-0+400 sz. szelvények közötti mederszakaszának helyreállítása
- Eger-patak** 52+719 - 54+885 sz. szelvények közötti mederelfajulások bevédeése kőszórásos partvédművel
- Rima-patak** 30+460-30+850 sz. szelvények között 72 fm hosszban kőszórásos partvédmű építése
- Sályi-patak** medertisztítása a 1+747-2+845 sz. szelvények között
- Kácsi-patak** medertisztítása a 14+245-15+245 sz. szelvények között
- Rima-patak** műtárgy meghibásodás helyreállítása a bp. 8+581, bp. 9+208, bp. 9+555, jp. 12+175 és a jp. 13+332 sz. szelvényénél
- Bükkszéki- és Császár-patak** kotrása Bükkszék belterületén a Bükkszéki-patak 3+200-4+500; és a Császár-patak 0+000-0+350 sz. között
- Parádi-/Recski-Tarna-patak** mederelfajulás elfajulás bevédeése Recsk külterületén a 9+330 sz.-ben
- Parádi-/Recski-Tarna-patakon** felrakódások eltávolítása Parád Sziget utca és Rákóczi utcai szakaszon
- Parádi-/Recski-Tarna-patak** mederelfajulás bevédeése, helyreállítása Parád külterületén a 16+875 km szelvény környezetében
- Tarna** mederkotrás és mederelfajulás bevédeése a Sirok belterületi szakaszon
- Tarna** bp. 12+691 szelvényében táblás zsilip helyreállítása
- Tarna** jp. 5+287 szelvényében táblás zsilip helyreállítása
- Tardona-patak** mederrézsú helyreállítása és partbiztosítás a Kazincbarcika 12832 hrsz-ú ingatlan mellett
- Nyögő-patak** Sajószentpéter, Benedek E. u. 11.sz. melletti mederszakasz tisztítása, burkolat helyreállítása
- Vadász-patak** csapadékvíz beeresztő műtárgy és depónia helyreállítása
- Vadász-patak** hordalék eltávolítás és medertisztítás 1+800-6+700 km szelvények között
- Gönci-patak** a 1+000-3+650 km szelvények közötti hordalék eltávolítása
- Litkai-patak** 0+700-1+100 km szelvények közötti hordalék eltávolítása
- Nyögő-patak** 8+650 szelvényében lévő fenéklépcső helyreállítása (Parasznya)
- Devecseri-patak** 5+060 km szelvényben lévő híd környezetében lerakódott uszadék torlasz eltávolítása, illetve a feliszapolódott meder kotrása
- Tardona-patak** 1+750 - 2+300 szelvényei között mederrézsú helyreállítás és medertisztítás

2020 decemberében elkészültek és aláírásra kerültek a szerződések, és 2021 januárjában a munkaterület-átadások is megtörténtek. Január végére elkészült a Litkai-patak kotrása, majd elkezdődött a Gönci-patak alsó szakaszán a hordalék eltávolítása, azonban a természetvédelmi előírások miatt a munkavégzést fel kellett függeszteni.

A munkát – a Nemzeti Parkkal történő egyeztetés és levélváltás után – márciusban tudta a kivitelező folytatni. Március 24-én az ANPI felügyelete mellett az előírt, halmentési célú lehalászás megtörtént, a kotrás március végére befejeződött.

Litkai-patak kotrása után

Gönci-patak lehalászása

Gönci-patak kotrása

Február első felében elkészült a Devecseri-patak és a Sályi-patak medertisztítása, majd március közepére befejeződött a Szóláti- és Kácsi-patak kotrása.

Sályi-patak medertisztítása

Szóláti-patak gyökérzónás kotrása

Márciusban elvégezte a kivitelező az Eger-patak mederelfajulásainak kőszórásos partvédművel történő bevédését, és elkezdődött a Parádi-/Recski-Tarna-patak Recsk, illetve Parád külterületi mederelfajulásainak bevédése és a Parád belterületi hordaléklerakódások eltávolítása. Ugyancsak márciusban megkezdték Kazincbarcika belterületén a Tardona-patak 1+750 – 2+300 szelvényei közötti burkolt meder helyreállítását, valamint a Vadász-patak Szikszó alatti szakaszán a hordalék-eltávolítást és depóniarendezést.

Eger-patak kőszórás készítése

Parád belterületi hordalék kotrása

Április közepére befejeződtek a Parádi-/Recski-Tarna-patak 3 helyszínén a munkálatok, a kivitelező elkezdte a Vadász-patak alsóvadászi műtárgyának és a tönkrement depóniának a helyreállítását.

Parád, kitakarított mederszakasz

Vadász-patak műtárgy és depónia helyreállítása

Májusban elkészült Maklár külterületén, a Rima-patak jobb partján a kőszórásos partvédő mű, a Rima-patak meghibásodott elzáró szerkezeteit a vállalkozó szakemberei műhelybe szállították javításra. Bátor községben elkezdődött a Laskó- és Aranyos (Bocsi)-patak kotrása.

Rima-patakon épült kőszórásos partvédő mű

Laskó-patak kotrása Bátor településnél

Június elejére befejeződött a Vadász-és a Tardona-patakon folyó két-két munka, valamint a kivitelező megkezdte a Nyögő-patak helyreállítási munkáit Sajószentpéter belterületén és Parasznya külterületén.

Vadász-patak kotrása, depóniarendezése

Tardona-patak elkészült, burkolt medre

Tardona-patak mederrézsű helyreállítása, Kazincbarcikán

Folyamatban lévő munkák:

Nyögő-patak Sajószentpéter, Benedek E. u. mederszakasz tisztítása

Nyögő-patak parasznyi megrongálódott fenéklépcsője

A helyreállítási munkák előrehaladásáról heti rendszerességgel adunk jelentést az Országos Vízügyi Főigazgatóság részére, az OVF ezen jelentés alapján készíti el a Belügyminisztériumnak szóló tájékoztatót. A kiviteli munkák szerződés szerinti befejezési határideje 2021. június 30., a munkák a határidőre várhatóan befejeződnek.

*Szerző: Vitányi-Bán Ilona
csoportirányító
Vízrendezési és Öntözési Osztály*

Az ÉMVIZIG fenntartó gépeinek bemutatása

Az idei évben szokatlanul nagy késéssel és rövid átmenettel köszöntött ránk a várva-várt tavasz, ami megmutatkozott a növényvilág későbbi éledésével, amely lemaradást a természet megpróbál mielőbb behozni. Ennek velejárója - többek között - az intenzív fű- és cserje növekedés, melyek kezelése területeinken évről-évre komoly kihívást jelent. Igazgatóságunk szakaszmérnökségeinek az általános üzemviteli- és fenntartási munkák mellett. A feladatok végrehajtását optimális időben, elvárt minőségben és teljesítménnyel akkor tudjuk elvégezni, ha ehhez rendelkezésre áll a korszerű géppark és az üzemeltetést, karbantartást, javítást végző gyakorlott humán erőforrás. Az elmúlt évek fejlesztési projektjeinek köszönhetően mára már ezek a feltételek együttesen biztosítottak.

Igazgatóságunk 73 db önjáró, motoros fenntartó géppel rendelkezik a 18 lóerős motorteljesítménytől a 195 lóerőig, a fűnyíró kistraktortól a kotró-rakodógépeken át a nehéz univerzál traktorig széles a paletta.

A vízfolyások, csatornapartok, töltésoldalak és tározók fűvel borított felületei általában évente kétszer kerülnek kaszálásra-szárazításra, a cserjével benőtt részek szárazítása pedig folyamatosan történik ütemtervek alapján, őszi-téli időszakokban is.

Az alábbiakban bemutatásra kerül néhány

1. sz. kép: JOHN DEERE 6195R

frekvenciált gép - a teljeség igénye nélkül - , melyek az említett munkákban vesznek részt.

A Miskolci Szakaszmérnökség gépei évente kb 250 km parthosszt kezelnek. Az 1. sz. képen egy töltésszakasz kaszálási munkáit végzi egy **JOHN DEERE 6195R** típusú, 195 lóerős traktorra szerelt, frontfüggesztésű, **MULAG MFK 500** típusú karos rézsűkasza egy 1,2 m-es **MK 1200** típusú adapterrel, valamint egy **PISTENBULLY ALLSEASON 100** típusú, 175 lóerős önjáró lánctalpas kommunális gép, egy frontfüggesztésű, **MERA MX SK 231V** típusú, 2,3 m-es kaszaadapterrel.

A Sárospataki Szakaszmérnökség gépei kb. 260 km parthosszt kezelnek. A 2. sz. képen az **ENERGREEN ILF S 1500** típusú, kifejezetten zöldfelületek és csatornák karbantartására kifejlesztett, 173 lóerős JOHN DEERE motoros - 40 km/óra haladási sebességre képes - önjáró gép látható rézsűkaszálás közben.

2. sz. kép: ENERGREEN ILF S 500

Ez a gép a közepén elhelyezett, a munkavégzés irányába is befordítható fülkéjével a rézsűn lefelé, akár 7 méter távolságban is képes kaszálni, továbbá a 180 fokban megfordítható mulcsozós kaszafeje és az egyszerűen kezelhető hidrosztatikus hajtása révén a rézsű oda-vissza kaszálható az egyirányú traktoros megoldásokkal szemben. Az adapterei könnyen átcserélhetők, melyekkel medertisztítás, favágás, tuskómarás is végezhető.

A különböző munkafolyamatokhoz háromféle kormányzási mód választható. A bozóttal, cserjével benőtt területek kezelését a speciális felszereltségű (haspáncéllal, erősített gumiabroncsokkal, védőrácsokkal, frontfüggesztéssel és -hajtással ellátott), kifejezetten erdészeti munkákra szánt, 145 lóerős **JOHN DEERE 6145 M** típusú erőgép végzi a különböző adaptereivel.

A 3. sz. képen a **VENTURA Tfvj 250** típusú erdészeti szárzúzó adapter látható munka közben.

3. sz. kép: VENTURA Tfvj 250

A Tokaji Szakaszmérnökség gépei évente kb. 220 km parthosszt kezelnek. A 4. sz. képen egy 125 lóerős **JOHN DEERE 6125 M** típusú traktor látható kaszálás közben, melyet egy **SIP OPTICUT 300 S-ALP** típusú, 3 m munkaszélességű, farfüggesztésű tárcsás kaszával végéz.

4. sz. kép: JOHN DEERE 6125 M

5. sz. kép: JOHN DEERE 6120 M

A Gyöngyösi Szakaszmérnökség gépei évente kb. 40 km parthosszt kezelnek. Az 5. sz. képen egy 120 lóerős, **JOHN DEERE 6120 M** típusú traktor végéz rézsűkaszálást egy farfüggesztésű, **HYMACH SRL TDH VP 900** típusú karos kaszaadapterrel. Az erőgép frontfüggesztőjére szerelve látható a **SAUERBURGER SIGMA 1500-as** rézsű szárzúzó is szállítási helyzetben. Ezzel az adapterrel kisebb hajlásszögű felületek szárzúzása végezhető.

Az Egri Szakaszmérnökség gépei évente kb. 75 km parthosszt kezelnek. A 6. sz. képen egy 125 lóerős **JOHN DEERE 6125 M** típusú traktor farfüggesztésű, 2,4 m munkaszélességű, **NOBILI TBE-S 242** típusú szárzúzó munkaeszköze látható egy náddal benőtt partoldal kezelése közben.

6. sz. kép: NOBILI TBE-S 242 szárzúzó

7. sz. kép: TRUXOR DM 5045

Végül, de nem utolsó sorban szeretném bemutatni a **TRUXOR DM 5045** típusú kételtű vízfelület karbantartó gépet - 7. sz. kép - , amely konstrukciós megoldása és adapterei révén alkalmas vízfelületről

történő nád- és hínárvágásra, a kivágott növényzet és lebegő szennyeződések összegyűjtésére, partra rakására, továbbá partoldali kaszálásra, nádvágásra és lápos területek bejárására, azokon történő munkavégzésre.

A mai korszerű gépek hatékony üzemeltetésének kritériumai a szakszerű használat és kezelés, valamint az időben elvégzett karbantartás, javítás. Ezekhez nyújtanak segítséget a forgalmazók által a beüzemelés során tartott oktatások, a szervízszerződések és a gyors, minőségi alkatrészek beszerzésére irányuló nagyvásárlói szerződések.

Mindezek mellett elengedhetetlen az önképzés, az ismeretek folyamatos frissítése, hogy fenntartó gépeink hosszútávon gazdaságosan, optimálisan kihasználják legyenek

Szerző: Dobos Sándor György
szolgálatvezető
Műszaki Biztonsági Szolgálat

Májusi árvíz a Sajón, Hernádon és a Takta-vízfolyáson

I. Bevezetés

A 2021. január végétől március elejéig árvizeket okozó csapadékosság a tavasz első hónapjában csak átmeneti ideig csillapodott. A nedves időjárás áprilisban visszatért, majd május középső dekádjában ismét erőteljesebb „lendületet” kapott. Ezzel együtt április hűvösebb volt, így az ilyenkor megszokott „tavaszi szél” szárító hatása alig érvényesült.

Az eleve nedves talajokra hulló májusi eső, előbb kisebb vízszintemelkedéseket, majd különböző nagyságrendű árhullámokat alakított ki a Kárpát-medence északi és keleti vidékein eredő vízfolyásokon. Ezek többségében nem jártak magas mederteltségek kialakulásával, ugyanakkor egy-egy kisebb vízfolyáson, vagy vízfolyásszakaszon (pl. Szerencs-patak; Tárca és Olsva/Hernád) igen magas vízszintek is kialakultak.

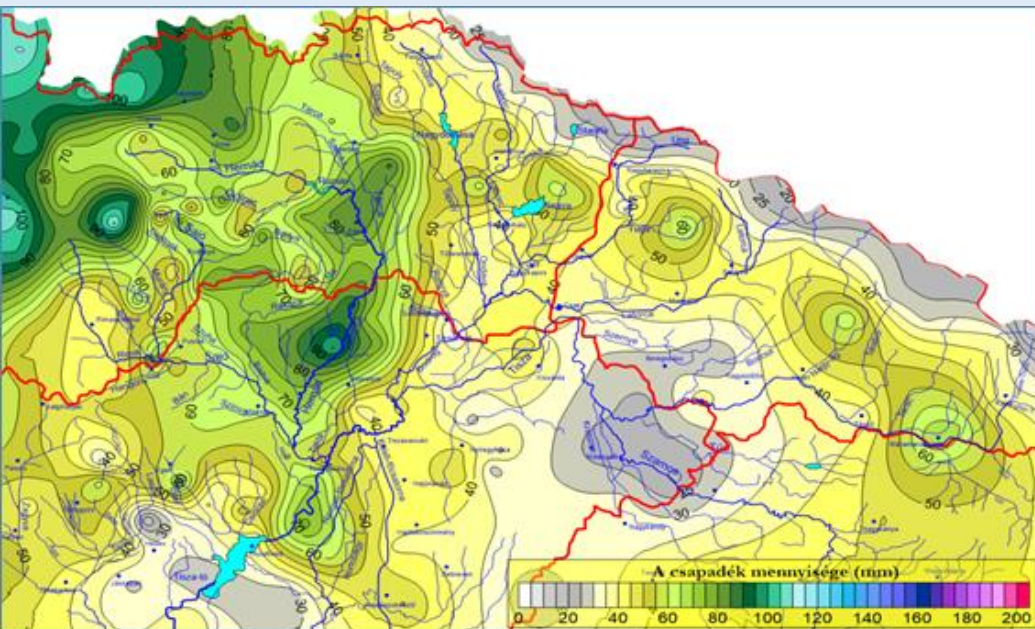
II. Hidrometeorológiai előzmények és folyamatok

A hűvös és nedves áprilist követően május elején gyöngült a csapadékhajlam és a hónap második dekádjának elejéig - hazai területen - általában 10 mm alatt maradt a lehullott csapadék mennyisége. A külföldi vízgyűjtőkön ezzel szemben maradt a csapadékosság és május első hetében 15-45 mm eső hullott.

Május 12-től előbb egy hullámzó frontrendszer, később pedig egy a Kárpát-medence felett kialakuló ciklon határozta meg az időjárást. A két légköri képződményből főképp 13-án és 14-én hullott jelentősebb eső, amelynek mennyisége általában 10-20 mm volt, de helyenként elérte a 20-30 mm-t is.

Május 17-én egy újabb légörvény mélyült ki térségünkben, amelynek csapadéköszövénye 17-én a délelőtti-kora délutáni órákban érte el a vízgyűjtőket. A légörvényben képződő csapadéköszövényből 24-36 óra alatt - több hullámban - mintegy 20-40 mm eső hullott az északkeleti vízgyűjtők nagy részén, de ez az egy-másfél napos összeg a Hernád vízrendszerében többfelé elérte a 40-60 mm-t is. Összességében elmondható, hogy a május 12-től 19-ig tartó, alig több mint egy hetes időszakban a Sajó és a Hernád vízrend-

szerében a májusi teljes havi átlagot elérő, ill. azt meghaladó mennyiségű eső hullott, amelynek 40-60 %-a május 17-én és 18-án érte a térség egy jelentős részét.

1. ábra: A 2021. május 12-19. között lehullott csapadék mennyisége az ÉMVIZIG működési területén és a vízgyűjtőkön

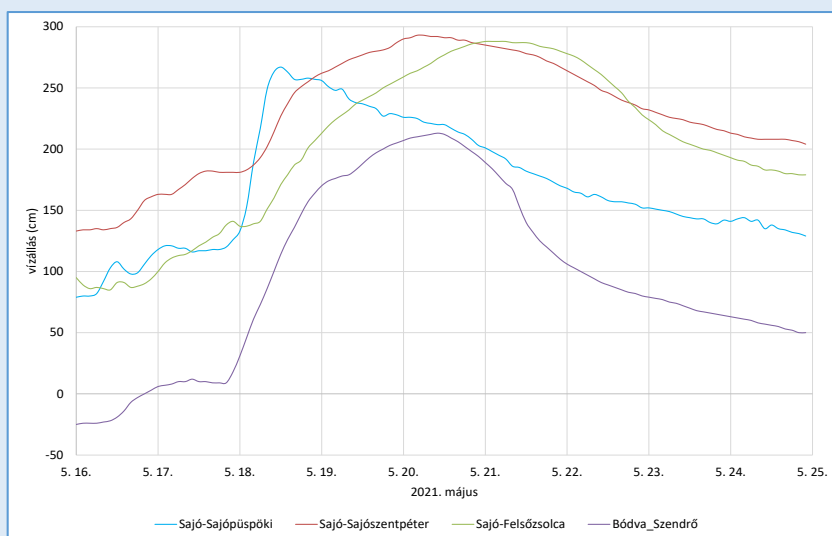
Az árhullámok kialakulását megelőzően a vízfolyások jó részén - a hűvös és csapadékos április hatásaként - viszonylagos bővíző állapot volt tapasztalható. A mederteltségek általában az igen alacsony (1-20% között) tartomány felső határához közel, vagy már az alacsony (21-40 % között) intervallumban voltak. Ez az állapot kevésbé volt jelentős az árhullámok későbbi nagyságának szempontjából, viszont jól mutatta a vízgyűjtők nedves mivoltát.

A május 15-én és 16-án lehullott esők után, már több dm-es vízszintemelkedések is létrejöttek, amelyeket változó mértékű apadás követett.

Az árvizeket ezt követően, a Kárpát-medence felett kialakuló légörvényből május 17-én és 18-án lehulló jelentős csapadék váltotta ki.

Sajó

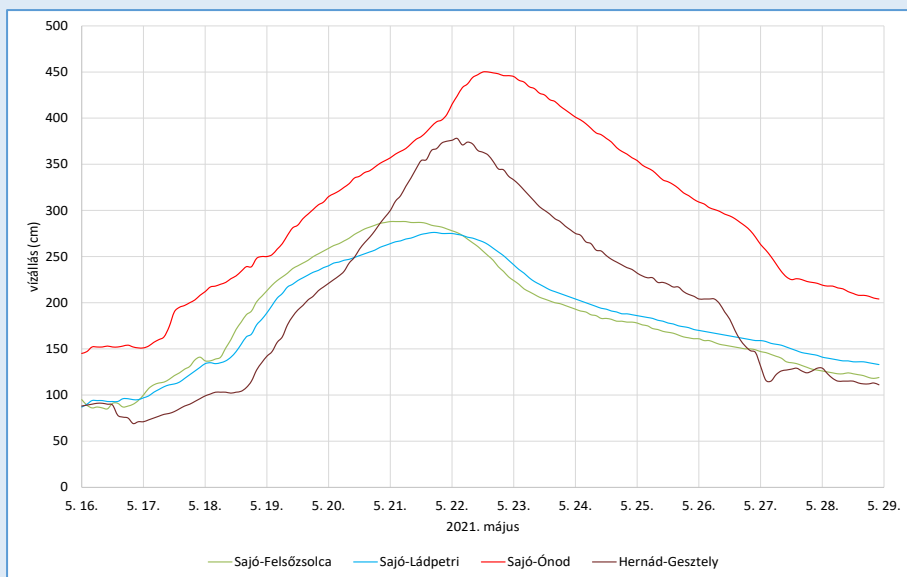
A vízfolyás szlovákiai vízgyűjtőjén a csapadékeloszlás viszonylag egyenletes volt, mindössze a Rimavica felső vízgyűjtője, valamint a Rozsnyótól keletre fekvő karsztos területek „kaptak” az árvizet kiváltó 20-25 mm-es csapadéértékektől némileg nagyobb 30-35 mm esőt. Ennek megfelelően a Sajón és szlovákiai mellékvízfolyásainak felső szakaszain csak mérsékelt áradás volt tapasztalható.

2. ábra: A Sajó és a Bódva árhulláma

A talajok nedves állapota miatt viszont a teljes vízgyűjtőterületen jelentős volt a lefolyás és ez az alsó (nagyobb vízgyűjtőterületű) szakaszok vízállásaiban már határozottan megmutatkozott.

Az árhullám Sajópüspöki alatt ellapult, de a külföldi vízgyűjtőterületről tartósan érkező jelentősebb víztömeg és a hazai mellékvizek nem túlzottan nagy, de összességében jelentős vízszállítása miatt, a folyó hazai középső és szakaszán egy a határszelvényben jelentkezőtől lényegesen nagyobb tömegű árhullám képe rajzolódik ki.

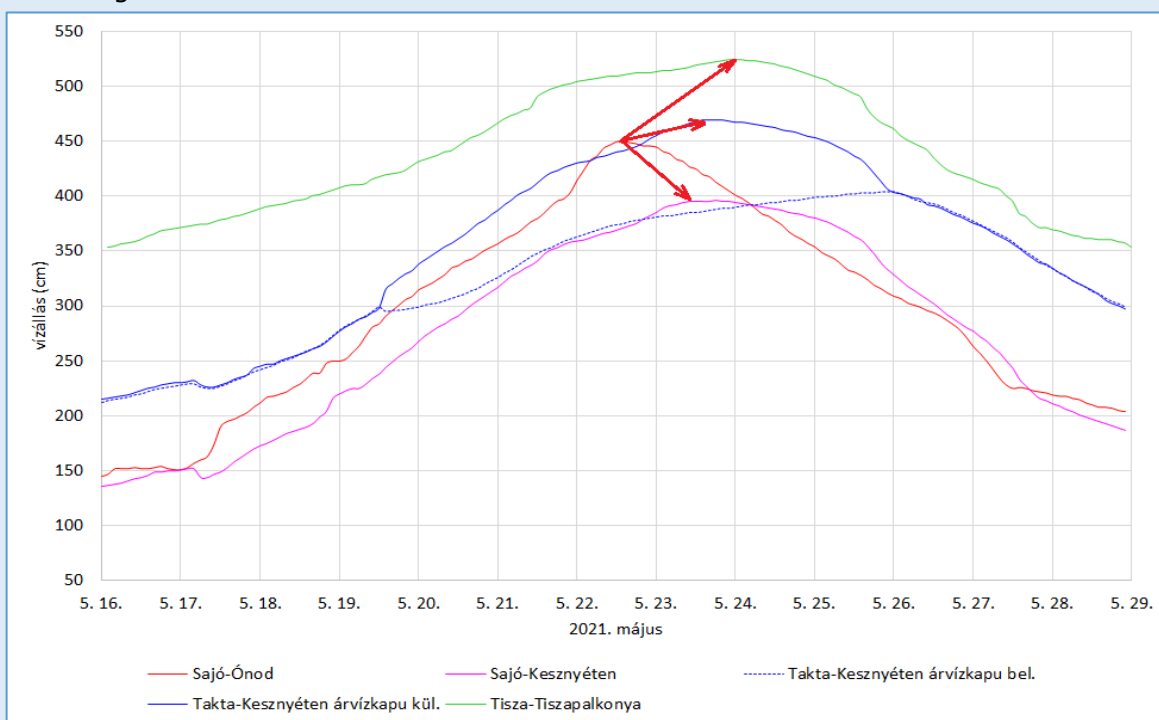

3. ábra: A Sajó árhulláma a hazai középső szakaszon és a Hernád torkolatánál

Ez az árhullámkép jellemző még Ládpetrinél is, majd Ónodnál már a Hernád víztömege dominál. Utóbbi folyó tetőzésekor Gesztelynél 250 m³/s körüli vízhozam érkezett, ami nagyjából 80 m³/s-al haladta meg a Sajó árhullámának felsőzsolcai tetőzésekor kialakult maximális értéket.

A Hernád árhullámának Ónodnál is szépen kirajzolódó csúcsa a Sajó legalsó Kesznyéteni és torkolati szakaszának görbében, sőt a Tisza tiszapalkonyai vízállásidő-sorában is fellelhető. Ezzel együtt a Sajó alsó szakaszának vízjárását egyértelműen meghatározta a Tiszán levonuló árhullám, amely Tiszapalkonyánál kevéssel meghaladta az I. fokú készültségi szintet.

A Sajó és a Hernád árhulláma nélkül a Tisza sem ért volna el készültségi fokozatot, valószínűleg 50-80 cm-rel elmaradt volna attól.

4. ábra: A Sajó és a Tisza árhulláma

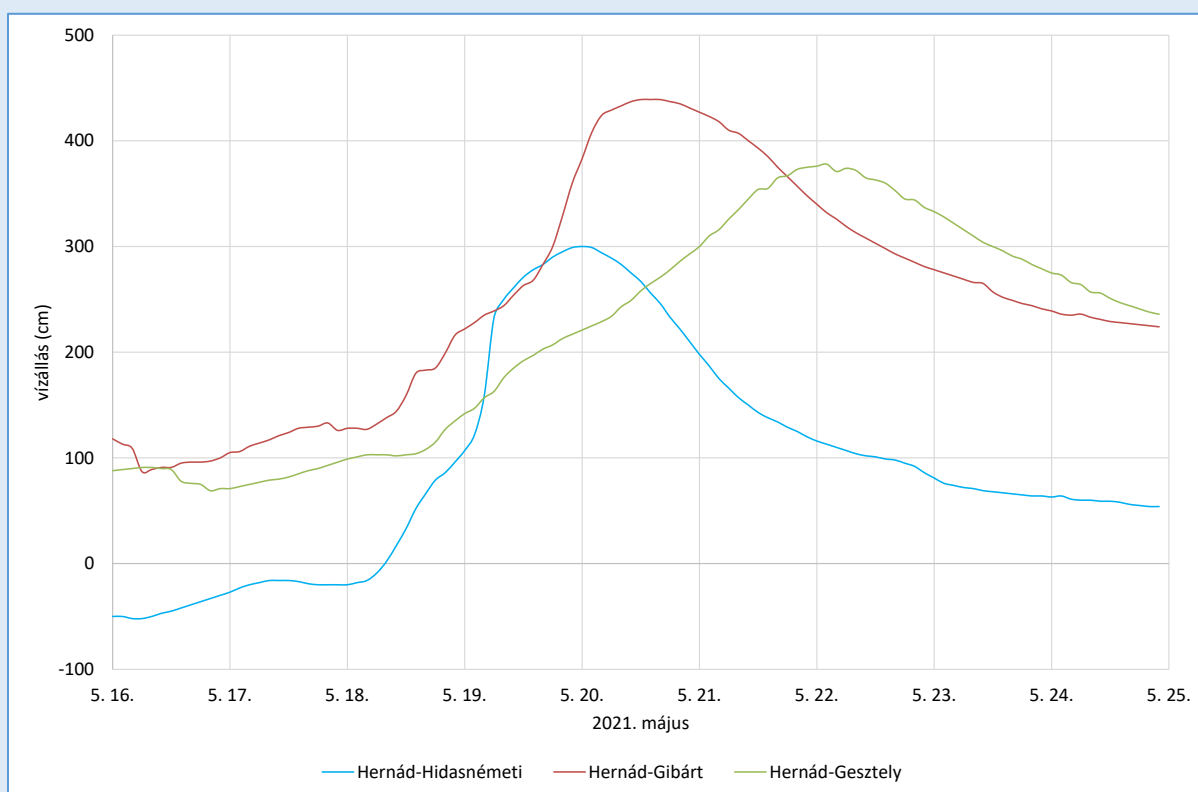
Hernád

A folyó árhullámát egyértelműen meghatározta a vízgyűjtőjére hulló csapadék tér- és időbeli eloszlása. A nagyobb csapadék főképp a Tárca legfelső folyását és az Olsva-patak vízgyűjtőjét érintette.

A folyó Ruzsin feletti szakaszán a Felső-Hernád vízmennyisége (70-80 m³/s) dominált, míg a Gölnicen viszonylag alacsony vízhozamok mellett (25-30 m³/s), csak kisebb vízszintemelkedés alakult ki. A Ruzsini víztározó transzformálta - „lépcsőzetessé” tette az árhullámot. A tározóból (csekély tározóvízszint emelkedéssel együtt) leengedett legnagyobb vízmennyiség 90 m³/s volt, ugyanakkor május 21-24-e között mérsékelt ütemű előürítés is történt.

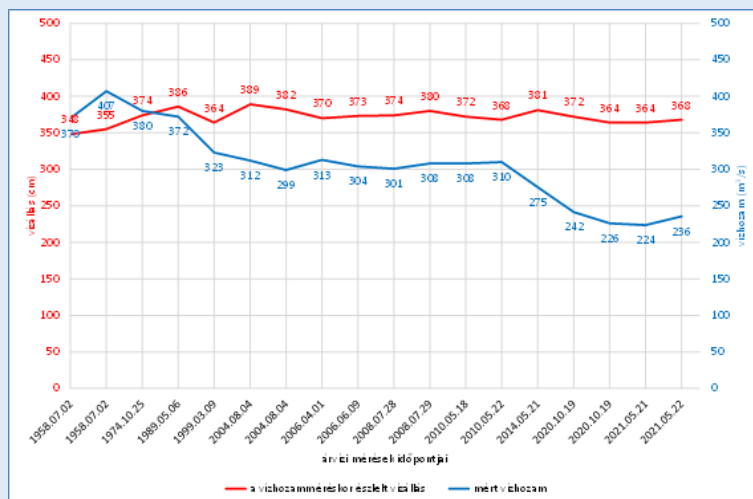
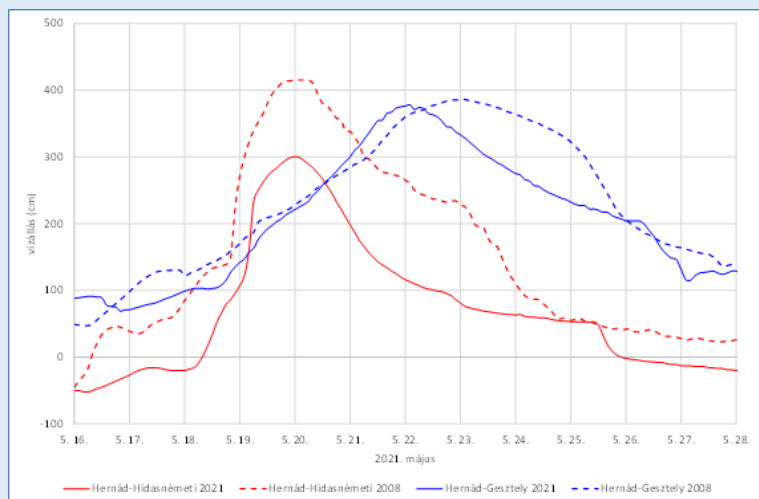
A Hernád árhullámával egy időben, egy attól számottevően nagyobb árhullám alakult ki a Tárján, amely nem csak tetőző vízhozamában, hanem víztömegében is meghaladta a Hernádét. Kassaolcsvárnál a május 19-én délben bekövetkező 558 cm-es tetőzéskor 200 m³/s-ot kevéssel meghaladó vízhozam érkezhett.

A két nagyobb „ág” (Hernád, Tárca) árhullámát lényegesen megelőzve, a helyi nagycsapadék hatására 2010 óta nem látott árhullám alakult ki az Olsva-patakon, amely a Tárca torkolat alatt, ill. kevéssel Hernádszadány felett ömlik a Hernádba. A patakon Garbócbog-dánynál (Bohdanovce) május 18-án a kora délután órákban kialakult 372 cm-es tetőzéskor (LNV 410 cm – 2010.05.17.), mintegy 80 m³/s-os vízhozam alakulhatott ki.

5. ábra: Vízállások a Hernád hazai szakaszán

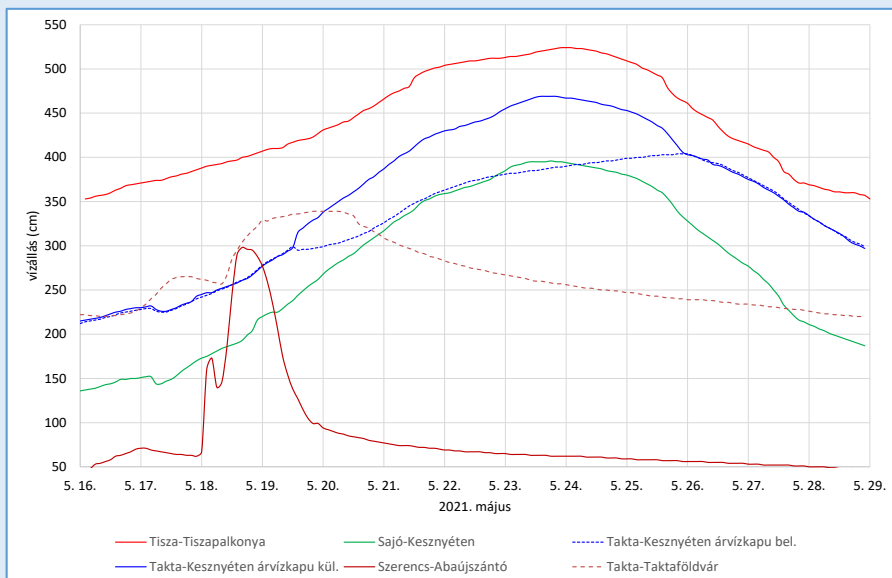
Az árhullám hazai területre érve a „megszokott” képet mutatta, Hidasnémetinél és Gibártnál nagyjából hasonló karakterisztikával, Gesztelynél pedig az ellapuló, nyújtottabb árhullámmal. Ami a megszokottól jelentősen eltért az az „ellapulás” ellenére is viszonylag magas gesztelyi tetőzés volt. Sajnos továbbra is elmondható, hogy gesztelyi szelvény vízárbocató kapacitásának csökkenése tartós és egyre romló állapotot mutat. A folyamat több lépcsőben zajlott, a legerőteljesebb változás az 1989-es és a 2010-es árvizek után következett be.

6-7. ábra: A Hernád 2008. július-augusztusi és 2021. májusi árhullámának összehasonlítása, valamint az árvíz alkalmával gesztelynél mért vízhozamok és a hozzájuk tartozó vízállások alakulása

Takta

A 2021 májusának második dekádjában lehullott esők egyik gócpontja, a Zempléni-hegység és a Hernád völgyének északi határhoz közeli térségeiben volt. Délebbre a csapadék mennyisége némileg csökkent, de így is nagy területen hullott jelentős eső. Ennek megfelelően a csapadékhullást követően 2010 óta a legnagyobb árhullám vonult le a Szerencs-patakon és érkezett a Takta vízrendszerébe. Szerencsére az árhullámot nem előzte meg hosszabban tartó kedvezőtlen hidrológiai esemény (pl. Sajó, vagy Tisza árvíz), így a csatorna árvízkapuja eleinte nyitva volt, és ezzel együtt későbbi bezárt állapota is „csak” mintegy 9 napig tartott.

Mivel az első 1-2 nap árhulláma a Szerencs-patakon nem követték újabb jelentős vízszintemelkedések, ezért a Takta az érkező vízmennyiséget fogadni tudta és bár az árhullám III. fok feletti tetőzéssel zárult, igazán veszélyes árvízi helyzet nem tudott kialakulni.

8. ábra: A Tisza, a Sajó, a Takta és a Szerencs-patak vízállásainak időszora 2021 májusában

III. Az árvízvédelmi szakaszokon elrendelt legmagasabb készültségi fokozatok az alábbiak szerint alakultak

Sajó:

08.06. sz. Bánréve-felsőzsolcai,

08.07. sz. Miskolc-sajópüspöki árvízvédelmi szakasz

2021. május 18. 08:00 – 2021. május 22. 18:00 I. fok

Takta:

08.10. sz. Inérhát-taktaföldvári árvízvédelmi szakasz

2021. május 18. 12:00 – 2021. május 27. 18:00 I., II. fok

Hernád:

08.08. sz. Hernádnémeti-hernádszurdoki,

08.09. sz. Hidasnémeti-bőcsi árvízvédelmi szakaszok

2021. május 19. 08:00 - 2021. május 24. 18:00 I., II. fok

IV. Felkészülés a védekezésre

A naprakész hidrometeorológiai tájékoztatóknak köszönhetően folyamatosan nyomon követtük az árvíz levonulások várható alakulását. Az előrejelzett tetőző vízállásokat az Árvízvédelmi Felkészülési Terveiben (ÁFT) foglaltak szerint értékeltük, és megállapítottuk, hogy ideiglenes magasításokra nem lesz szükség. Ezek ismeretében felmértük a védekezéshez szükséges humán-, és műszaki erőforrások rendelkezésre állását, valamint azok igénybevételeinek feltételeit. Az árhullám érkezéséről és annak várható levonulásáról folyamatosan tájékoztattuk az érintett Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Védelmi Bizottságot, a Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, valamint a nyílt ártéren lévő települési Önkormányzatokat, továbbá a társszervezeteket.

Felvettük a kapcsolatot a nagyvízi mederben lévő bányák üzemeltetőivel, valamint a Sajó és a Hernád folyók völgyében folyamatban lévő M30 autópályát építő kivitelező konzorcium tagjaival, akiknek tájékoztatást adtunk a várható árvízi levonulásról, mely függvényében kértük a szükséges intézkedések megtételét.

A Szakaszmérnökségek ellenőrizték és készenlétbe helyezték a várhatóan szükséges anyagokat, eszközöket, szivattyúkat.

V. Végzett munka

Igazgatóságunk központi ügyelete ellátta az ügyeleti teendőket és biztosította a védekezés területi koordinációját, valamint dokumentálta az árvízi eseményeket.

A védekezés során az alábbi szakcsoport került bevonásra a védelmi munkába:

- Hidrológus szakcsoport

A hidrológus szakcsoport folyamatosan nyomon kísérte az aktuális meteorológiai és hidrológiai folyamatokat, melyekről tájékoztatókat és előrejelzéseket készített. Begyűjtötte, rögzítette és továbbította az érintett területekről a vízállás adatokat a VHSZ és OHM adatforgalmi rendjének megfelelően. A vízrajzi ügyeleti feladatok ellátása mellett ellenőrizte a távjelző állomások adatforgalmát, valamint vízhozamméréseket végzett a levonuló árvíz jellegének megismeréséhez.

VI. Az Önkormányzatok védekezési tevékenysége

Beavatkozással is járó védekezési tevékenységek:

- Hernádszentandrás – települési körtöltés kulisszanyílásainak lezárása homokzsákokkal a Hernádszentandrás-Pere közúton
- Ináncs - Bársonyos- főcsatorna települési körtöltést keresztező szakaszának zsilipes műtárgyánál a főcsatorna bal parti depóniájának magasságihiányos szakaszán nyúlógát építése három sor homokzsákból.

Az árhullám által érintett Önkormányzatoknak folyamatos műszaki segítséget nyújtottunk Novajidrány, Hernádszentandrás, Ináncs, Felsődobsza, Hernádkércs, Nagykinizs, Szentistvánbaksa, Kiskinizs, Gesztely, Szikszó és Bőcs településeken.

Szerzők: Kovács Péter, kiemelt műszaki ügyintéző (Vízrajzi és Adattári Osztály)

Dicső Bertalan, csoportirányító (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály)

Domján Anita, árvízvédelmi referens (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály)

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságon járt az OVF forгатócsopортja

2021. június 15-én az OVF forгатócsopортja látogatta meg az ÉMVIZIG Egri Szakaszmérnökségét abból a célból, hogy kisfilmet forgassanak a Dél-Borsodban, a Tisza-folyó jobb partján zajló hullámtér rehabilitációjáról.

Teszári Nóra szóvivő-helyettes asszonyt és Romet Róbert operátort Rácz Miklós igazgató úr fogadta kollégáival a Tiszadorogmával határos árvízvédelmi töltésen.

*A napi program egyeztetése
Tiszadorogmánál*

A nap folyamán riportokat készítettek és videófelvételeket rögzítettek a már több mint három éve zajló rehabilitáció folyamatáról.

Az ÉMVIZIG 2017. évben kezdte el Tiszacsege községhatárban a Tisza-folyó

hullámtérében lévő, Natura 2000 védelem alatt álló, összesen mintegy 80 ha-os erdőtömb szerkezetének és fa-fajösszetételének fokozatos átalakítását.

A cél a zömmel amerikai kőris, zöld juhar és gyalogakác alkotta sűrű cserje- és második lombkoronaszint eltávolításával egy ligetes, legelő erdőhöz hasonló állománykép kialakítása. Ez elsődlegesen a vízügyi célokat szolgálja, hiszen az érdesség nagymértékű csökkentésével az árvízi levezetés feltételei javulnak.

A beavatkozás ugyanakkor a Natura 2000 céloknak is megfelel, mert a területen csak a különböző korú és méretű, őshonos fásszárúak maradtak meg, a terület biodiverzitása növekszik és egyre több növény (köztük védett fajok) található a területen. Eddig összesen több, mint 20 ha terület került bevonásra.

Ezt követően a csoport egy 90 ha-on helyreállítás alatt álló kaszálót is felkeresett Tiszabábolna határában.

A fenti beavatkozások vízügyi vonatkozása mellett az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság fontosnak tartja, hogy azok közvetlen és közvetett természetvédelmi hozadékait is nyomon kövesse, mert az így kapott eredmények a Natura 2000 és védett területeken (a nagyvízi meder nagy része) végzendő vízügyi célú feladatok indokoltságát, egyéb szervezetek általi elfogadottságát is erősíteni tudják.

Interjú Rácz Miklós igazgató úrral

A szakemberek segítik az operátor munkáját

*Szerző: Kovács István, műszaki titkár
Titkárság*

Nemzetközi elismerésben részesült a Duna Múzeum

2021. május 5-én a Duna Múzeum különdíjat nyert az Év Európai Múzeuma pályázaton (European Museum of the Year Award/EMYA), amelyet minden évben az Európai Múzeumi Fórum (European Museum Forum/EMF) hirdet meg. A szervezetet és a díjat 1977-ben alapították azzal a céllal, hogy ösztönözzék az európai múzeumok közötti eszmecserét és az inspirációs hálózatok kialakulását. Az EMYA/EMF tevékenysége az évek során a múzeumi versenyből a múzeumi szakma teljes körű átfogásává fejlődött, amely létrejötté óta vezető szerepet tölt be az európai múzeumok közminőségének fejlesztésében. Az évente kiosztott díjak rangos elismerésnek számítanak az egész kontinensen, a díjkiosztó pedig kitűnő alkalmat ad az innovatív megközelítések népszerűsítésére.

A szervezet azokat a múzeumokat részesíti külön elismerésben, amelyek új módszereikkel példaként szolgálhatnak más intézmények számára. Az 1977 óta működő versenyen eddig ötször kapott díjat **magyarországi múzeum**, melyből immár kettőt a Magyar Környezetvédelmi és

Vízügyi Múzeum, ismertebb nevén Duna Múzeum tudhat magáénak.

2021. május 6-án este került sor a European Museum Forum által kiírt European Museum of the Year Award 2021, azaz Az Év Európai Múzeuma 2021 eredményhirdetésére és virtuális díjkiosztójára.

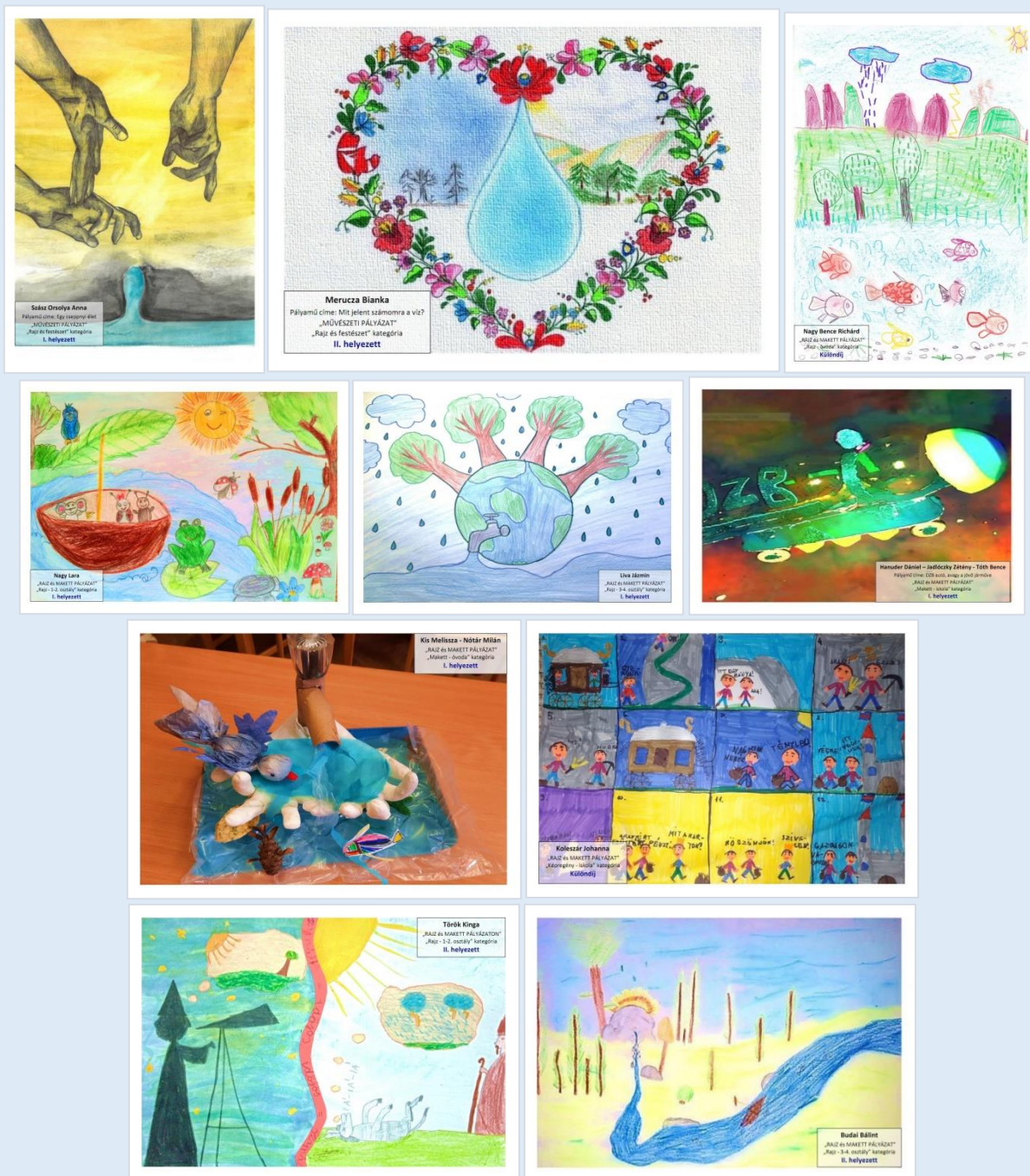
Az 1977-ben alapított díj történetében **még nem fordult elő, hogy magyar múzeum két alkalommal is díjat nyerjen, a Duna Múzeumnak azonban sikerült a duplázás.** 2003-ban az akkoriban épített Víz-Idő állandó kiállítás ugyancsak különdíjban részesült, idén pedig az aktuális Vízeum című állandó tárlatot díjazták. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság égisze alatt működő múzeum 2020-ban a hazai szakmai elismerést, az Év Kiállítása díjat is elnyerte, most pedig az európai porondon bizonyította, hogy nem csak a hazai múzeumok élvonalába tartozik, hanem nemzetközi összehasonlításban is megállja a helyét.

Az Igazgatóság valamennyi dolgozója nevében gratulálunk az elismeréshez!

Forrás: <https://mokk.skanzen.hu/>

A 2021. évi Víz Világnapi alkotói pályázatok értékelése

A koronavírus veszélyhelyzetre és az aktuális korlátozásokra is figyelemmel, az idén a megszokottól eltérően, 2021. március 22-én hirdettük meg a Víz Világnapi *Rajz és makett*, valamint *Művészeti pályázatunkat*, melyekre 2021. április 23-ig (péntek) vártuk a pályamunkák benyújtását.

Köszönjük mindazoknak a fiatal pályázóknak a lelkesedését és aktivitását, akik a nehezített körülmények ellenére is (a pályázati időszakban minden iskolás korosztályban 100 % otthoni online oktatás zajlott és az óvodások túlnyomó többsége is otthon volt) ceruzát,

festéket, rajzlapot ragadtak, időt szántak a kreatív alkotó tevékenységre és képregényt, rajzot, makettet küldtek nekünk! Köszönjük továbbá a felkészítő pedagógusok és a szülők támogató segítségét!

Az idén pályázatainkra összesen

- 1 db képregény
- 14 db rajz és
- 3 db makett

érkezett be, ami a körülmények figyelembevételével, a szerény szám ellenére is, megítélésünk szerint jó eredménynek mondható.

Ebben az évben lehetőség volt a pályamunkák elektronikus úton (érintésmentesen) történő beküldésére is, amit a pályázók többsége igénybe is vett.

A Bírálóbizottság úgy döntött, hogy az idei évben valamennyi pályázót jutalmazunk. Ennek megfelelően a különböző kategóriákhoz, illetve korcsoportokhoz igazodóan összesen 12 db I., II., III. díj, valamint 5 db különdíj került ajándékutalvány formájában kiosztásra a díjazottak között. Előbbiekhez összesen 19 db egyedi, a pályamunkát megjelenítő, névre szóló oklevelet készítettünk el. Az oklevelek nyomtatását az ÉMVIZIG biztosította.

Szervezetünk részéről a hagyományokat folytatva, 2022. évben is tervezzük Rajz és Makett, valamint Művészeti pályázataink kiírását.

Alkotókedvükben bízva, jövőre is szeretettel várjuk a fiatalok pályamunkáit!

*Szerző: Tassonyi Annamária
a Magyar Hidrológiai Társaság
Borsodi Területi Szervezetének elnöke*

A 2021. évi, „XV. FOTÓPOSZTER A VÍZRŐL” pályázat értékelése

A Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Területi Szervezetének (MHT BTSZ) és a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának (ME MFK) a szervezésében az idei Víz Világnapja alkalmából XV. alkalommal került kiírásra a „Víz Világnapi Fotóposzter Pályázat a VíZRől”. Számos szponzor segítette és erősítette meg a kiírók szándékát. Az oklevelek és emléklapok elkészítését az ÉMVIZIG biztosította.

2021. évben az alábbi pályázati témákat írtuk ki:

- I. A VÍZ hangulati szempontból történő bemutatása (víz, hó, jég, zúzmara, víznyelő, vizes barlang, cseppkövek, forrás, vízesés, vízpart, vízi sportok, fürdők, uszodák, rekreáció, élővilág a vízben és a víz környezetében stb.). CSAK SAJÁT FOTÓK FELHASZNÁLÁSÁVAL!
- II. A VÍZ társadalmi (szakmai) szerepének bemutatása (ivóvíz, ásványvíz, gyógyvíz és beszerzésük, árvízvédelem, a vízenergia kihasználás, termálvíz és felhasználása, vízi munkák, ökológiai vízfelhasználás stb.). A SZAKMAISÁG BIZONYÍTÁSÁRA TÉRKÉP, KÉPESLAP, ÁBRA STB. FELHASZNÁLHATÓ A SAJÁT KÉPEK MELLETT!

- III. A magyar vízgazdálkodás, valamint a Magyar Hidrológiai Társaság bármely történéseinek archív, képi bemutatása. ARCHÍV KÉPANYAG IS FELHASZNÁLHATÓ, A FORRÁS MEGJELÖLÉSÉVEL!

A pályázatot az alábbi kilenc kategóriában lehetett benyújtani:

- „általános iskolások” részére 14 éves korig (csak az I. témára),
- „középiskolások” részére 18 éves korig (csak az I. és II. témákra),
- egyetemi, főiskolai hallgatók és ifjú szakemberek részére 35 éves korhatárig (az I., II., III. témákra),
- út-törő (korán született) szakemberek részére korhatár nélkül (az I., II., III. témákra).

2021. évi összefoglaló értékelés

A Bírálóbizottság döntése alapján az összesen 137 db benyújtott pályamunkából 135 db került díjazásra került az alábbi kategóriákban és korcsoportokban:

		Kiem. első	Első	Második	Harmadik	Emléklap	Kihagyott	Összes
		K1	1	2	3	E		
Ált. Isk.	Hangulati	0	1	0	3	2	0	6
Köz. Isk.	Hangulati	1	4	6	16	25	0	52
Köz. Isk.	Szakmai	0	0	0	1	1	0	2
Köz. Isk.	Archív	0	1	0	0	0	0	1
Ifjúsági	Hangulati	1	1	5	4	10	0	21
Ifjúsági	Szakmai	0	2	1	1	2	0	6
Ifjúsági	Archív	0	0	0	2	0	0	2
Út-törő	Hangulati	0	2	4	6	16	0	28
Út-törő	Szakmai	0	1	4	3	5	0	13
Út-törő	Archív	0	1	1	2	0	0	4
Nem besorolható							2	2
		2	13	21	38	61	2	137
					74	135		

A díjazottak az egyéni jutalmakon kívül névre szóló oklevelet és emléklapokat vehettek át:

Minden pályázónknak gratulálunk, további sikeres fotózást és a felvételek minél sikeresebb felhasználását kívánjuk az élet minden területén!

2022. évben ismét kiírjuk a fotóposzter pályázatunkat, mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

Bővítjük a 2021-es térképünket!

Dr. Lénárt László
a Bírálóbizottság elnöke

Elismerésben részesültek kollégáink

A Magyar Hidrológiai Társaság 2021. május 11-én tartott évi rendes közgyűlésének ülésén bírálták és fogadták el a kitüntetésekre vonatkozó javaslatokat. Kiemelkedő szakmai munkájuk, illetve a Társaságnál végzett tevékenységük elismeréséül kitüntetésben részesült az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság több dolgozója is.

Ezúton gratulálunk Csont Csaba műszaki igazgatóhelyettes úrnak, aki Bogdánfy Ödön Emlékérmeket kapott, valamint Tassonyi Annamária MHT BTSZ elnök asszonynak és Kiss Péter osztályvezető úrnak, akik Pro Aqua Emlékéremben részesültek.

Csont Csaba

Tassonyi Annamária

Kiss Péter

A Duna Nap alkalmából elismerésben részesült Pozsonyi Tibor területi műszaki ügyintéző (Hajózási Szolgálat), melynek átadására 2021. június 29-én, az Országos Vízügyi Főigazgatóságon rendezett ünnepségen került sor. Az Igazgatóság valamennyi dolgozója nevében gratulálunk!

*Pozsonyi Tibor (jobbra) átveszi az elismerést Láng István főigazgató úrtól
Fotó forrása: OVF*

*Csoportkép az elismerésben részesültekről
Fotó forrása: OVF*

*Szerző: Pál Sára
igazgatási referens
Titkárság*

Vizeink

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja.
Felelős kiadó: Rácz Miklós Igazgató. Felelős szerkesztő Kovács István.
Kiadja: Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság
A szerkesztőség címe: 3530 Miskolc, Vörösmarty u. 77. sz., Tel.: +36 (46) 516 -000,
E-mail: Kovacs.Istvan@emvizig.hu, Web.: <http://www.emvizig.hu/vizeink>